

DRAUGAS

PERIODICALS
October 2,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIO - OCTOBER 2, 2001

*****MIXED ADC 606
S73 P3 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10/01/01

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 191

Kaina 50 c.

Vakarai raginami neatsisakyti ryžto dėl Baltijos priėmimo į NATO

Vilnius, spalio 1 d. (BNS) — Konservatorių vadovas, Seimo narys Vytautas Landsbergis įspėja Vakarų, stiprinant draugystę su Rusija, nedvejoti dėl kuo skubesnio Baltijos valstybių pakvietimo į NATO.

Šiuo metu Suomijoje viešintis Lietuvos politikas pirmadienį išplatintame pareiškime atkreipia dėmesį į tai, jog pastaruoju metu padidėjo atvejų, kai aukščiausi Rusijos politikai kalba apie galimą Rusijos įsijungimą į NATO. „Tai gali reikšti protinę (Rusijos-BNS) susivokimą, kad konfrontuojant su Vakarais, vien prarandamas laikas realių grėsmių Azijoje požiūriu. Be to, Jungtinių Valstijų ir visų Vakarų patirtas sukrėtimas kaip tik sudarė progą Rusijai siekti pragmatinių tikslų, pavyzdžiui, milijardinių skolų nurašymo, vis drąsesniais manevrais“, sakė V. Landsbergis.

Anot konservatoriaus, „Vakarų šalys, be abejo, supranta, kad kuo ryžtingiau jos veiks

priimdamos Baltijos valstybes į NATO, tuo labiau paskatins Rusiją bendradarbiauti ir orientuotis ta pacia kryptimi“. „Blogesnė būtų svyruojanti Vakarų pozicija, jei pasiektų jų neryžtingumas dėl Baltijos regiono saugaus būvio demokratijų erdvėje. Tai galėtų vėl sutrikdyti Rusiją, stumti ją nuo naujosios bendradarbiavimo krypties į senus reikalavimus palikti Baltijos valstybes molotoviškai Rytų įtakos erdvei, taigi skatinti pačios Rusijos žingsnį atgal“, teigė V. Landsbergis. Anot jo, „tokia Vakarų politika klaidą būtų dvigubai apgailėtina“.

Praėjusią savaitę viešėdamas Vokietijoje, Rusijos prezidentas Vladimir Putin per pokalbių su Vokietijos vadovais padarė užuominų, kad Rusija ateityje galėtų tapti NATO nare.

Rusija dabar priešinosi NATO plėtros planams į Baltijos valstybes, išvengdama juose grėsmę savo valstybiniais tikslams.

Pirmadienį susitikę valstybės vadovai — prezidentas Valdas Adamkus (kairėje) ir ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas — tarėsi dėl žemės ūkio ministro kandidatūros. Kęstutis Vanaga (Elta) nuotr.

Prezidentas neapsisprendžia dėl naujojo žemės ūkio ministro

Vilnius, spalio 1 d. (BNS) — Sprendimą dėl parlamentaro Jeronimo Kraujelio paskyrimo naujojo žemės ūkio ministru prezidentas Valdas Adamkus ketina priimti po konsultacijų su Seimo pirmininku. Tai po pirmadienį įvykusio prezidento susitikimo su premjeru Algirdu Brazausku žurnalistams pranešė prezidento atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė.

Pasak jos, prezidentas teiravosi premjero, ar jis ir Seimo dauguma pakankamai remia J. Kraujelį. „Nesinorėtų, kad prabėgus keliems mėnesiams, susidarytų tokia situacija, kai vėl reikėtų ieškoti naujo žemės ūkio ministro. Prezidentas jau yra išdėstęs savo požiūrį, jog vien ministro keitimas nekeičiant žemės ūkio politikos, vargu ar pakeis padėtį žemės ūkyje“, pažymėjo prezidento atstovė spaudai.

Ji taip pat teigė, jog prezidento ir premjero susitikime buvo minimos kitos galimos kandidatūros į žemės ūkio ministrus.

„Mes esame apsisprendę, tačiau prezidentas turi teisę svarstyti. Žinoma, daugumos nuomonė negali būti atmesta, aš tikiuosi, kad tokia yra de-

mokratiškas valstybių tradicija, ir kad mūsų pasiūlymas bus įvertintas“, teigė premjeras.

Vėliau prezidentas konsultavosi su Seimo pirmininku Artūru Paulausku. Jis užtikrino prezidentą, kad Seimo dauguma pasirėms nuosekliai remti J. Kraujelį kandidatūrą, o Seimo Kaimo reikalų komitetas, kuriam kandidatą vadovavo, turės naują kompetentingą vadovą.

Pasak V. Gaizauskaitės, po konsultacijų su Seimo pirmininku prezidentas dar nepriėmė galutinio sprendimo dėl ministro skyrimo.

V. Adamkus abejoja, ar visų geriausias kelias yra iš Seimo komiteto vadovų į ministrus. Prezidentas laikosi nuomonės, kad būtų geriau, jei partijos savo gretose surastų žmonių, nesančių Seimo narių ir galinčių užimti ministro pareigas.

J. Kraujelis Seime priklauso socialliberalų frakcijai. Kandidatū į žemės ūkio ministrus jis buvo pasiūlytas po to, kai rugsėjo 20 d. atsisakė šias pareigas iki tol ejęs socialliberalų deleguotas Kęstutis Kristinaitis.

Valdančioji dauguma vis giliau klimpsta idėjų krizėje

Vilnius, spalio 1 d. (BNS) — Opozicinės Tėvynės sąjungos-konservatorių frakcijos Seime seniūnas Andrius Kubilius teigia, kad pastaruoju metu atsiranda vis daugiau valdančiosios socialdemokratų bei socialliberalų daugumos idėjinę krizę bylojančių ženklų. „Simptomai yra pakankamai iškalbingi. Tai ir premjero prisiminimai apie ūkio laimėjimus sovietmečiu, kuriais taip nuoširdžiai dalinasi su Vakarų investuotojais, tai ir visiškai nesėkminga premjero kalba Rytų apie modernios žinių visuomenės perspektyvas Lietuvoje“, teigė A. Kubilius.

Pasak konservatoriaus, nieko nauja ir gera neduoda ir „valdančiosios koalicijos grupės nestabdomas Baltarusijos

pasielkimų šlovinimas“ arba tai, jog buvo paaukotas „pakankamai modernus“ žemės ūkio ministras Kęstutis Kristinaitis, keičiant jį. A. Kubilius žodžiais, „kolūkinį bendrovų lyderių“ (Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininku, socialliberalu Jeronimu Kraujeliu — BNS).

„Ši vyriausybė ir ši valdanti dauguma nebus naujų idėjų ir naujų perspektyvų Lietuvai generatorius ir variklis. Tačiau tai nereiškia, kad Lietuvos visuomenė pati nėra pajėgi suprasti naujų idėjų poreikio ir pati be vyriausybės pagalbos tokių idėjų ieškoti. Centro dešinėje šioje situacijoje turėtų imtis žymiai didesnės iniciatyvos“, sakė A. Kubilius.

Seimo narys žadėjo, jog ar-

* Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) Varėnos rinktinės Operatyvinės veiklos skyriaus pareigūnai Varėnos rajone sulaukė du asmenis, įtariamus neteisėtu nelegalių migrantų gabenimu. Sulauktyti Lazdijų rajono gyventojai įtariamai organizavę 20-ties nelegalių iš Afganistano vykimą per Lietuvą. 20 vyrų buvo sulauktyti negyvenamame vieniemyje, dokumentų ji ne turėjo. Iš Baltarusijos nelegaliai valtimi buvo perkelti Nemunu. Afganų teigimu, namus ji paliko maždaug prieš 4 mėnesius ir pirmiausiai pateko į Pakistaną, po to per Iraną ir Azerbaidžaną pasiekė Rusiją. Iš Maskvos jie atvyko į Minską. Nelegalai neslėpė, kad galutinis jų kelionės tikslas, už kurią vedliams kiekvienas sumokėjo po 3,000 dol., buvo Vokietija ir Didžioji Britanija. (BNS)

* Konkursą Kūno kultūros ir sporto departamento direktoriaus vietai užimti laimėjo Lietuvos tautinio olimpinio komiteto viceprezidentas Vytautas Nėnys. Apie V. Nėniaus kandidatūrą prabilti iškart po to, kai rugpjūtį premjeras Algirdas Brazauskas, pareiškė, jog tuometinis departamento direktorius Rimas Kurtinaitis turėtų atsistatydinti. Be V. Nėniaus, vyriausybės organizuotame konkurse dalyvavo dar vienas kandidatas — Šiaulių savivaldybės Kultūros ir sporto skyriaus vedėjas Kęstutis Petraitis. (BNS)

* Tiesioginės užsienio investicijos Lietuvoje šiemet smarkiai išaugo. Tiesioginių užsienio investicijų šrautas Lietuvoje pirmąjį šių metų pusmetį buvo 1.4 mlrd. litų — 592 mln. litų (77 proc.) didesnis nei pernai tuo pat metu.

* Socialdemokratų partija atmetė Liberalų frakcijos seniūno Rolando Pakso priekaištus, kad premjeras Algirdas Brazauskas rudens sesijoje ne karto nėra dalijavęs prielaidose jam vyriausybės valdant Seime. (LR, LA, Elta)

* Mokesčių inspekcijai suskaičiavus, kokią dalį savo pajamų Seimo narių šeimos skiria mokesčiams, paaiškėjo, kad daugiausiai valstybės biudžetą papildė ne parlamentarijai milijonieriai, o Lietuvos „ubagų karaliumi“ vadinamo Vytauto Štusausko šeima, praėjusiais metais mokesčiams išleidusi beveik 39 proc. pajamų. Mokesčių inspekcijos duomenimis, net 13 Seimo narių šeimų mokesčiams išleido mažiau kaip 5 proc. savo pajamų. (LŽ, Elta)

timiausiu metu konservatoriai pateiks keletą ilgalaikių Lietuvos raidos programų, kurias būtų galima aptarti tarp centro dešinės jėgų bei plačioje visuomenėje. Pasak A. Kubilius, tai turėtų būti programos, brėžiančios naujas ekonominės politikos perspektyvas bei numatančios valstybės valdymo reformas, kaip sumažinti biurokratinę klūtis verslo plėtrai.

Kartu A. Kubilius teigiamai įvertino praėjusią savaitę nuskaubėjusią vienos iš mažųjų opozicinių partijų — Modernių krikščionių demokratų sąjungos — siūlymą centro dešinės pakraipos žurnalas sukurti nuolat veikiančią Politinio bendradarbiavimo tarybą.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Vašingtonas. Jungtinės Valstijos kilo „labai rimta“ naujų teroristų atakų grėsmė, kuri gali dar labiau padidėti valstybei pradėjus atsakomuosius veiksmus dėl rugsėjo 11-osios teroro, sekamadienį sakė Amerikos teisingumo ministras John Ashcroft. Kalbėdamas televizijai CBS, jis sakė, jog rugsėjo 11 d. galbūt buvo planuojamos ir kitos atakos, todėl tikriausiai Amerikoje tebėra žmonių, pasirengusių terorui. „Išliko labai rimta papildomų problemų grėsmė, kuri gali dar padidėti JAV pradėjus atsakomuosius veiksmus“, sakė jis.

Roma. Italijos sostinėje vykusiame Afganistano opozicijos vadų ir karo vadų susitikime buvo sutarta sušaukti susirinkimą, kurio metu būtų išrinktas valstybės vadovas ir laikinųjų Afganistano vyriausybė, teigiama pareiškime, paskelbtame buvusio karaliaus Mohammed Zahir Shah palydos. Afganistano opozicijos vadovai sutarė maždaug po dviejų savaitių vėl susitikti ir iškelti kandidatų į 120 vietų aukščiausiąją valstybės tarybą. Jų teigimu, svarstymai vyks bendroje komisijoje, kurią sudarys Šiaurės sąjungos, dabar pasivadinusio Jungtinių frontu, ir buvusio karaliaus atstovai.

Kabulas. Talibano aukščiausiasis vadas, mulla Mohammad Omar sekmadienį nurodė buvusiam Afganistano karaliui nemėginti susigrąžinti valdžios ir perspėjo, kad jei talibų režimas žlugs, valstybėje prasidės ilgas partizaninis karas. „Ar jums negėda grįžti remiamam amerikiečių?“ klausė M. Omar, turedamas omenyje 86 metų buvusį karalių, kuris nuo 1973 metų, kai buvo nušalintas, gyveno Romoje. Kalbėdamas apie Ameriką, M. Omar apkaltino Vašingtoną siekiu įsteigti sau palankius režimus visame pasaulyje. „Palikite afganistaniečius ir musulmonų bei arabų valstybes ramybei. Tada busite saugūs. Jei ne, nebūsime saugūs visą savo gyvenimą“, perspėjo mulla.

Islamabadas. Afganistaną valdantį Talibano dienos, regis, jau suskaičiuotos, pirmadienį interviu BBC pareiškė Pakistano prezidentas, generolas Pervez Musharraf. „Jungtinės Valstijos ketina imtis veiksmų Afganistane. Mes perdavėme tai Talibanui“, pridūrė jis. „Del Talibanu pasirinktos pozicijos ... įvyks konfrontacija“, sakė P. Musharraf. Grėsmė susidurti su pažangiausia pasaulio kariuomene Afganistaną valdančiam Talibanui pirmadienį toliau augo po to, kai jis paskelbė pasauliui labiausiai įdomią žmogų laiką slaptoje ir saugioje vietoje, o vienintelis jo sąjungininkas Pakistanas pareiškė, kad viltys, jog jis pasiduos, yra menkos.

Vašingtonas atsisakė planų vykdyti bombardavimus Afganistane, neturedamas aiškių taikinių, ir vėrciau pasirinko specialiųjų pajėgų dislokavimo taktiką, pranešama pirmadienį pasirodžiusiam žurnalo „Newsweek“ numeryje. Manoma, kad Afganistane slepiasi įtariamasis tarptautinio terorizmo organizatorius Osama bin Laden, kuris yra pagrindinis įtariamasis dėl JAV įvykdytų teroro išpuolių. Prezidento George W. Bush administracija padarė išvadą, kad Afganistane yra kur kas mažiau tinkamų taikinių negu Kosovo. Tie pareigūnai, kurie anksčiau pritarė bombarduojamiesiems antskrydžiams, dabar nutarė „agresyviu būdu“ dislokuoti specialiąsias pajėgas — laivyno specialiąją kariuomenę arba žaliųjų berečių būrius, kurie sušuktų O. bin Laden ir jo šalininkus. Specialiųjų pajėgų kariai jau gavo įsakymus Afganistano operacijai, tačiau taip pat gali būti dislokuoti ieškoti teroristų tokiose valstybėse, kaip Sudanas ar Libanas.

Teheranas. Irano gynybos ministras, admiralas Ali Shamkhani pirmadienį pareiškė, kad Irano pajėgos pasipriešins JAV lėktuvams, jei šie pasinaudotų valstybės oro erdve per numatomus smūgius prieš kaimyninį Afganistaną. Per 1991 m. karą Persijos įlankoje JAV karo lėktuvai buvo keletą kartų atsitiktinai užkludę ir Irano oro erdve. „Mes — kariškiai, ir mes nejuokaujame. Klaidų negalima kartoti. Jei jos kartojamos, tai reiškia, jog tyčia, todėl mes jiems pasipriešinsime“, teigė A. Shamkhani. Jis pirmą kartą pripažino, kad Iranas tiekia ginklus prieš Talibaną kovojančiai Šiaurės sąjungai ir ketina daryti tai toliau.

Maskva. Rusijos nuostata dėl tarptautinio tarpininkavimo Čėčėnijoje nepasikeitė. „Ji tokia, kad priimti sprendimus, kaip įveikti krizę Čėčėnijoje, Rusijai nereikalingi tarptautiniai tarpininkai“, pirmadienį pareiškė Rusijos prezidento padėjėjas Sergej Jastržembskij. Taip Kremliaus pareigūnas komentavo Gruzijos prezidento Eduard Šėvardnadze žodžius, kad jis yra pasirengęs būti tarpininku sureguliuojant situaciją Čėčėnijoje.

Islamabadas. Pakistano branduolinių ginklų yra itin saugūs, o ginkluotosios pajėgos nėra ekstremistų, kurie kilus dabartinei krizei mėgintų juos užvaldyti, sekmadienį sakė prezidentas Pervez Musharraf. „Ešu labai tvirtai įsitikinęs, kad mūsų sukurta valdymas ir kontrolė yra itin saugūs“, televizijai CNN pareiškė P. Musharraf. Jis atmetė nuogastavimus, kad ginkluotosios pajėgos yra žmonių, prijauniančių kaimyninio Afganistano Talibanu režimui, ir galinčių mėginti užvaldyti branduolinius ginklus.

Jeruzalė. Izraelis sekmadienį suteikė palestiniečių vadui Yasser Arafat 48 valandas priversti palestiniečius laikytis ugnies nutraukimo po to, kai maždaug 10 palestiniečių žuvo per savaitę vykusias protesto demonstracijas, kuriomis buvo pažymėtos pirmosios palestiniečių intifados — sukilimo — metinės. Tačiau Y. Arafat apkaltino Izraelį, jog jis surengė „tyčinę eskalaciją“ prieš palestiniečius, nepaisydamas praėjusią savaitę sudarytų paliaubų.

New Yorkas. JAV prezidentas George W. Bush pritarė slapta planui sustiprinti Afganistaną valdančio Talibanu opozicijos pajėgas, pirmadienį pranešė laikraštis „The New York Times“. Numatyta parama turėtų sustiprinti Afganistano Šiaurės sąjungą, kovojančią prieš Talibanu pajėgas, bei paskatinti etninį pašatinių genčių valstybės pietuose susipriešinimą.

KALENDORIUS

Spalio 2 d.: Angelai sargai. Eidvilas, Gervydės, Getautė, Girdutis, Liza, Modestas, Pavandė.
Spalio 3 d.: Alanta, Eitvilas, Evaldas, Kristina, Milgintas, Rimtas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

PENKIARIOPAS TOLINIMASIS NUO ITAMPOS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Žmogaus sveikata stovi ant trijų kojų: 1. tai sveikas, ne sūrus, ne saldus ir ne riebus maistas — tai ovo-lacto vegetariškas kšnis; 2. su poilsiu pertraukomis lietuviškas darbas — ar bent greitas pasivaikščiavimas; 3. nuo įtampos (stress) atsitolinimas. Štai kaip net penkiariopai neprisileiskime įtampai graužti mūsų sveikatą. Jau aiškiai žinoma, kad žmogaus dvasinis — jausminis — protinis stovis įtakoja jo kūno sveikatą. Įtampa stumkime nuo savęs su šiais penkiariopais stūmokliais.

1. Visuomeniškumas

Juo artimiau bendrausime su šeima, draugais, savos organizacijos nariais, kaimynais, bendradarbiais ir kitais žmonėmis, tuo mažiau įtampa sumenkims mūsų atsparumą — imunitetą. Visuomeniška pagalba yra stipriausia parama, atspindinti įvairioms negalėms. Net krūties vėžiu sergančioji, kai visuomeninė grupė jai talkino, išgyveno 18 mėnesių ilgiau už tas, kurios nesulaukia tokios talkos. Mat, įtampinio hormono Cortisolio visuomeniškas asmuo turi mažiau. Taip bendraujant su kitais, silpniau pajuntama įtampa ir ji stipriau sukontroliuojama. Tada ji mažiau žalos suteikia kūnui.

2. Lietuviškai draugiškas bendravimas

Antra kilpa įtampos užsmaugimui yra gausus bendradarbiavimas — pirmiausia šeimoje — su savo antra puse. Atlikti tyrimai (Kiekel Glaser) nurodo, kad pajauka ar koliojimas pagašina minėto įtampos keliančio hormono Cortisolio kiekį, ypač moterims.

Vyrai besiginčydamie sten-

giasi susilaikyti, jie turėtų kreipti didesnę dėmesį į žmogaus jausmus, kurių įtampa vargina stipriau. Pas moterį ilgiau laikosi pakitęs įtampos hormonas Cortisolis. Pasibavimas — ar bent greitas pasivaikščiavimas; 3. nuo įtampos (stress) atsitolinimas.

3. Religinis bendravimas

Religinis tikėjimas lengvina įtampą, nes keičia žmogaus požiūrį į sunkią padėtį. Netikintį vėžininką dažniau apima įtampa — panika negu tikintį. Didžiąją Jėgą bei pomirtinį gyvenimą. Net abejojantis religiskumu, apsilankęs pamaldose, atranda visuomeninę paramą ir nusiramina, kuri skatina malda-meditaciją.

4. Išsireiškimas

Rašęs apie savo jausmus asmuo esti ramesnis jausmiškai ir jo kūno su liga kovojančių ląstelių veikla pagyvena. Tik būk tikras išreikšti savo vargus, o ne užkimšk jų savyje. Australijoje atlikti tyrimai nurodo, kad didėja kūno atsparumas — imunitetas, kurį galėjo parašyti savo turimus jautumus, kai tuo tarpu tas atsparumas mažėjo pas tuos, kuriems buvo patarta juos susilaikyti.

5. Priimk, ko negali atmeti

Priimk, ko negali išvengti, nepajėgi sukontroliuoti. Tegul esti tai gyvenimo įvykiu — faktu. Nenusiteik, kad įtampa yra pasekmė vien tamstos gyvenime nesutvarkymo, sukontroliuoti baimingumo ar jausminės įtampos. Sveikiau bus, jei priimsi tą įtampą, kaip gyvenimo krivę.

Šaltinis: „Reader's Digest New Choices“, June 2001.

NUGAROS SKAUSMAI

Kodėl labiausiai nukenčia juosmeninė stuburo dalis?

Gyvūnai vaikšto keturiomis, kūno svoris yra paskirstytas ant keturių galūnių. Didžiąją laiką dalį stuburas yra horizontalioje padėtyje ir kompresijos jėgos gyvūnų stuburo neveikia. Mūsų protėviai pradėjo vaikščioti dviem kojomis — tai buvo svarbus evoliucijos posūkis. Tačiau mūsų kūno sandara nebuvo pasirodusi tokiam evoliucijos suoliui. Žmogaus nugara yra tobula biomechaninis kūrinys, tačiau jos struktūra nėra pakankamai pritaikyta vaikščioti dviem kojomis, o tuo labiau — kelti sunkumus. Taigi dabar žmogus didžiąją savo gyvenimo dalį praleidžia vertikaloje padėtyje. Stovint ir sėdint juosmeninė stuburo dalis laiko viršutinės kūno dalies svorį. Vykstant evoliucijai, iš horizontalios kūno padėties pakeitė vertikalia, juosmeniniai slanksteliai sustambėjo, tarp slanksteliniai diskai prisitaikė prie didesnių apkrovų, susiformavo stuburo linkiai. Stuburo linkiai absorbuoja smūgius einant, bėgant, šokinėjant, dėl jų stuburas yra paslankesnis.

Normali laikysena

Stuburas atlieka daug funkcijų, atlaiko įvairias perkro-

vas. Jis susideda iš 24 tarpusavyje sujungtų slankstelių, kryžkaulio ir uodegikaulio, tarp slankstelių yra tarp slanksteliniai diskai. Stuburą tvirtina stiprūs raiščiai. Tarp dviejų stuburo slankstelių yra tarp slankstelinis diskas, kurį sudaro kremzliniai žiedai ir branduolys. Disko konsistencija elastinga, o tai leidžia jam keisti savo formą, atlaikyti ir paskirstyti spaudimą tarp slankstelių, atlikti amortizatoriaus vaidmenį. Ertmėje, kurią sudaro slankstelinio kūno lankas, yra stuburo smegenų kanalas. Jame yra stuburo smegenys. Nuo stuburo smegenų per kraujotaką, kurias sudaro du gretimi slanksteliai, išsina nervų šaknelės. Paprastai ši ertmė pakankama, kad šaknelės nedėtų spaudžiamos maksimaliai lenkiant ar tiesiant stuburą. Pvz., kai kaklas ištiesiamas, norint pažiūrėti į lubas.

Slanksteliai tarpusavyje jungiasi 2 viršutinėmis ir 2 apatinėmis sąnarinėmis ataugomis, tarp slanksteliniais diskais ir labai stipriais raiščiais. Šie raiščiai taip pat riboja per didelį stuburo paslankumą. Stiprus nugaros, kaklo, pečių, krūtinės ir pilvo raumenys lemia stuburo judesius. Visi šie raumenys harmoningai veikia tarpusavyje, subtiliai reguliuodami stuburo judesius.

Du slanksteliai ir tarp

Vaikelis „Aušvėtos“ reabilitacijos centre išsisi po atliktų procedūrų. Pradės šūnienės nuotrauka

KAIP IŠSIRINKTI PATOGIĄ AVALYNĘ?

Kojų apavas tarnauja žmogui jau nuo gilios senovės: tai ir pėdos apsauga nuo išorinio pažeidimo ar poveikio, tai ir mados, ir grožio etalonas. Pakeltas kulnas, t.y. kulniukas, atsirado XV a. ir nuo tada ėmė keistis jo aukštis ir stilius. Kartais kulno pakėlimas buvo derinamas su paties pado pakėlimu siekiant apsaugoti pėdą nuo nelygaus grindinio, nors dažniau buvo apsirobojama kulno pakėlimu, kad žmogus atrodytų aukštesnis, kad būtų gracingesnis, tiesesnis ir taisyklingesnis laikysenos. Ir tik palyginti neseniai didžiausias dėmesys buvo atkreiptas į pagrindinę apavų funkciją — užtikrinti pėdos apsaugą ir avalynės patogumą.

Pėdos pokyčiai einant

Kiekvieno žingsnio metu kinta pėdos forma — vyksta normalus pado skliauto pakilimas ir nusileidimas (posūkis) ir vidų ir išorę), todėl svarbu, kad vaikstant batus pats keistų formą. Ypač turi būti patogios tiesios pėdos pirštų pagrindu. Jei nešiojate patogius batus, turėtumėte jausti tvirtą pagrindą, kad pėda bato neslančiuotų. Gamintojai stengiasi pagaminti būtent tokius batus, kurie būtų saugūs, be deformacijų, tiek ilgi, tiek ploti puikiai atitiktų pėdos ypatumus.

Tinkama avalynė paskirsto kūno svorį

Kai žmogus yra vertikaloje padėtyje, t.y. stovi, sėdi, vaikšto, jį veikia gravitacinė jėga, dėl kurios slėgimo kūno svoris pasiskirsto kuo didesniu pado plote. Todėl galime sakyti, kad juo plotesnė ir ilgesnė pėda, tuo mažiau ji bus traumuojama, palyginti su siauresne pėda. Kad būtų kuo tinkamiau nukreiptas ir paskirstytas kūno svoris po pado skliautą ir tuo pačiu laikomasi kiek įmanoma taisyk-

esantis tarp slankstelinis diskas vadinami stuburo funkciniais segmentais. Pakanka, kad vienas segmentas taptų nepaslankus, ir prasideda pakitimai visame stubure: grūva viena grandis — yra visa grandinė. Pažeisto segmento funkciją perima aukščiau ar žemiau esantys segmentai. Dėl per didelio krūvio gali atsirasti patologinis paslankumas, slanksteliai gali pasislinkti, vienas kito atžvilgiu, nuslysti pirmyn ar atgal.

Fizinio krūvio metu įvairiose padėtyse keičiasi raumens ar raumenų grupės tonusas. Žmogui ilgą laiką būnant priverstinėje padėtyje, sunkiai keliant įtemptia raiščiai, raumenys, vieni raumenys trumpėja, kiti ilgeja, sutrinka stuburo biomechanika, visa tai paprastai lydi nugaros skausmai.

„Sveikas žmogus“, 2001 m. birželis

lingesnės laikysenos, reikia pasirinkti tinkamą, patogią avalynę.

Reikalavimai kasdieniams batams

Renkantis avalynę, svarbu atsižvelgti į tai, kada mes ją avėsime: ar tai bus kasdieniniai batai, ar išsiginiai. Kasdieniniai batai turi būti itin patogūs ir atitikti šiuos reikalavimus:

- Kulniukas turi būti 4-5,5 cm aukščio.
- Bato priekis jokių būdų negali būti siaurėjantis (smailianosis bateliai), nes tokie atveju kojos pirštai bus spausiami. Ilgainiui šitaip traumojami pirštai iškrypsta ir susiformuoja bei progresuoja atsikišę kauliukai-sąnariai ties nykščio pagrindu. Tai vadinamoji Hallux valgus liga, kuriai esant kartais netgi reikalinga operacija. Tai gana dažna moterų problema, atsirandanti dėl žinių stokos, nes jau nuo ankstyvos paauglystės kiekviena mergina savoja vaikščioti aukštakulniais smailianosis bateliais. Tokioms merginoms gana anksti atsiranda ir pado skliauto deformacijų ir stuburo iškrūpimų, o radikulito skausmai pradeda kamuoti net nesulaukus 30-ties metų amžiaus.

Idealiausi batai. Iš kokių medžiagų?

Ideali, kai bato viršus ir vidus yra pagaminti iš natūralios odos. Padas gali būti ir sintetinis, atsparus ilgalaimiai neišiojimui. Šiuo metu vis dažniau bato išorėje naudojami odos pakaitalai. Jeigu jie yra kokybiški, atsparūs mechaniniam bei temperatūros poveikiui, pralaidūs orui bei lengvai prižiūrimi, tai tokia avalynė yra gera.

Natūralios odos vidus

Ypatingą dėmesį reikia atkreipti į bato vidų, jis būtina turėtų būti iš natūralios odos. Tada koja neprakaituos, neslankios bato ir neatsiras greito padų deginimo jausmo bei kojų nuovargio. Jokie sintetiniai pakaitalai neatstos natūralios odos.

Išigai skirta avalynė

Visai kitais kriterijais remiamės, jeigu renkames išigai skirtą avalynę, nors ir tada ji turi būti patogė. Šiuo atveju kulniukas jau gali būti gerokai aukštesnis, o bato priekis smailesnis. Tai suteiks kojai grakštumo ir vers labiau išsitiesti, nesuiklopi ir laisvą kaitis taisyklingesnis laikysenos. Be to, tokia avalynė mes nešiosime retai ir palyginti neilgą laiką — 4-6 valandas.

„Sveikas žmogus“, 2001 m. birželis

VONELĖS KOJOMS

Norint atgaivinti nuvargusias kojas reikia labai nedaug

— patogaus indo, vandens ir įsigytų ar patį pasigamintų priemonių. Šiltas vonelių vanduo pakelia kojų temperatūrą, po to šiluma pasklinda ir atpalaiduoja visą kūną. Vonelės kojoms reikėtų daryti kuo dažniau, tačiau ne ilgiau nei 10 min. Vonelės vandens temperatūrą turite pasirinkti savo nuožiūra, be to, reikia atsižvelgti į metų laiką ir orą. Jeigu lauke karšta, labai tinka vėsios vonelės — jos veikia raminausiai. Rudenį arba žiemą vanduo gali būti karštesnis — po šalto oro lauke tokia vonelė bus tikrai maloni. Po vonelės odą reikia gerai nusausinti ir įtrinti kojų priežiūrai skirtu kremu, balzamu arba aliejumi.

Jeji norite stimuliuojamosios vonelės kojoms, į indą pridėkite mažų plastmasinių rutuliukų ir pamėginkite suimti juos kojų pirštais, pavoliokite juos padais vonelės dugnu. Tai stiprina sąnarius ir masažuoja odą.

Aliejaus vonelės — į vonelę įpilkite augalinio vandens aliejaus, kelis lašus eterinių (mėtos, melisos, rozmarino arba eukalipto) aliejų.

Putų vonelė — pridėkite truputį putojančių voniai skirtų priemonių. Tokia vonelė valo, stimuliuoja, dezodoruoja.

Druska — stimuliuoja organizmo valymą ir stiprina audinius.

Žolių nuovirai (antpilai) — 1-2 saujas žolių užpilkite litru verdančio vandens, leiskite nusistovėti, nupilkite (pvz., ramunėlių — mažina paraudimą, melisos — atpalaiduoja).

Aromatinės vonelės — sumaišykite 2-3 lašus eterinio aliejaus ir 1 valgomą šaukštą grietinės arba medaus. Eteriniai aliejai greitai įsigeria į

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00

JAV

Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Užskant / Lietuva:	\$65.00	\$50.00	\$38.00

Oro paštu

Reguliaru paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$160.00	\$85.00	

Vyriausioji redakcija — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimkevičius

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį nesusako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

odą, todėl juos naudoti reikia atsikiešius (pvz., arbatmedžio aliejaus veikia dezinfekuojamai, geranijos — mažina paraudimą, kipariso — mažina prakaitavimą).

Kaip sumažinti kojų prakaitavimą?

- Kojų prakaitavimą mažina ažuolų žievės ir medetkų tinktūros vonelės, šalavijų ar jo nazolių nuovirai.
- Dažnam padeda jūros druskos vonelės.
- Rekomenduojamos pakaitomis daromos šalto (apie 2 min.) ir šilto (apie 30 sek.) vandens vonelės. Procedūrą reikėtų užbaigti šalta vonele.

„Sveikas žmogus“, 2001 m. birželis

AR MIKROBANGŲ PAVOJINGOS?

Beveik kiekvienuose namuose yra mikrobangų krosnelė, tačiau ligi šiol apie ją nesiliauja įvairios diskusijos.

Ar tiesa, kad mikrobangų krosnelė skleidžia radioaktyvius spindulius?

Ne. Mikrobangų spinduliavimas yra ne radioaktyvus, o elektromagnetinis. Tokius spindulius skleidžia visi elektros prietaisai: televizoriai, mobilieji telefonai, ir net plaukų džiovintuvai. Įsiskverbdami į patiekalų vidų, jie užvirina produktų viduje esantį vandenį iki 100 laipsnių. Taip pagaminamas ar tik pašildomas maistas. Žinoma, tam tikrais atvejais šie spinduliai gali būti pavojingi žmogui. Turbut nujaučiame, kas atsitiktų, jeigu būtų įkūstume ranką į įjungtą mikrobangų krosnelę?

Geros mikrobangų krosnelės būna įrengta specialiai apsaugos sistema. Durelės turi sandariai prispausti prie kameros sienelių, kad neliktų nei mažiausio tarpo. Sandarios durelės visiškai nepraleidžia mikrobangų. Be to, durelių stiklas turi specialų ekraną tinklę — filtrą, kuris atspindi ir sulaiko spinduliavimą.

Koks spinduliavimas leistinas?

Gaminant mikrobangų krosnelės, numatytas leistinas spinduliavimas — penki centimetrai nuo krosnelės. Taigi atstumas labai mažas. Ir jeigu krosnelė neatsitinka šių reikalavimų, į prekybą ji nepatenka. Jeigu nusipirkote krosnelę su saugumą garantuojančiu sertifikatu, galite būti ramios.

Ar maistas, pagamintas mikrobangų krosnelėje, kenkia sveikatai?

Kai tik pasirodė pirmosios mikrobangų krosnelės, į jas, kaip į visą, kas nauja, buvo žiūrima labai atsargiai. Dabar

viskas pasikeitė, ir kalbos

apie kancerogenus ir pavojų sveikatai tėra paprasčiausias tuščiažodžiavimas.

Mikrobangų krosnelėje paruošti patiekalai organizmui nėra pavojingi. Beje, mikrobangų krosnelė turi nemažai privalumų. Vienas iš jų — gaminant mikrobangų krosnelės, nereikia jokių riebalų. Tai ne tik ekonomiška, bet ir sveika. Kancerogeninių medžiagų galima aptikti paprastu būdu keptame maiste.

Kodėl mikrobangų krosnelė reikia specialiai indų?

Mikrobangų spinduliai negali prasiskverbti pro metalą. Net ploniausias metalo sluoksnis nuo mikrobangų labai stipriai įkaista. Jei metalinis indas bus su papuošimais, šie išsilydys. Ir maistas, žinoma, bus apnuodytas.

Todėl mikrobangų krosnelė reikia karščiui atsparių stiklinių ar keramikinių indų be metalo. Jokių būdų netaupykite savo sveikatos sąskaitai! Galite ir paties patikrinti, ar indas tinkamas naudoti. Į mikrobangų krosnelę įdėkite bet kokį indą, o šalia jo — stiklinę su vandeniu. Vanduo būtinas, nes tuščios krosnelės su tuščiais indais jungti negalima! Įjunkite visu galingumu krosnelę vienai minutei, ir, jeigu indas išlieka vėsus, naudoti jį galima.

Specialistai dažnai kalba apie magnetrono galingumą. Ar tai susiję su krosnelės saugumu?

Nereikia bijoti šio paslaptingo termino. Magnetronas — tai mikrobangų spinduliatorius. Todėl, kalbant apie „magnetrono galingumą“, turime omeny mikrobangų spinduliavimo galingumą.

Vitta, 2001 liepa

MARIUS KATILIUS, M.D. CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslelės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D. KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C. Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kaltaba lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D. AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS DR. PAUL KNEPPER AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

KASDIENINIAME MAISTE — VAISTAI NUO PROSTATOS VĖŽIO

Natūrali medžiaga flavonoidas kvartecetinas, randamas obuoliuose, svogūnuose, arbatose ir raudonajame vinyne, gali tapti priemone nuo prostatos vėžio, rašoma žurnale „Carcinogenesis“.

Nustatyta, kad prostatos vėžiui dažniau serga vyrai, kurių ląstelės tam tikru būdu reaguoja į androgeną. Kvartecetinas užblokuoja androgeno poveikį prostatos vėžio ląstelėms, todėl jų augimas gali būti sustabdytas arba bent laikinai sulauktytas. Mokslininkai mano, kad tuo galima paaiškinti, kodėl tam tikrus mitybos įpročius turintys vyrai rečiau suseraga prostatos vėžiu.

JAV LB SUKAKTIS LIETUVOS IR IŠEIVIJOS DĖMESIO CENTRE

Netrukus (pradedant spalio 8 ir baigiant 14 dieną) Čikagoje įvyksiantys JAV Lietuvių Bendruomenės 50-čio sukakties renginiai sulaukia dėmesio tiek Lietuvoje, tiek išsivijoje. Minėjimo darbams įsibėgėjus, lyg ir sklaidosi mūsų tarpe pesimistinės nuotaikos kėlė debesėliai. Matome, kad išsivija vis dėlto yra gyva, kupina idealų, gyvenanti Lietuvos rūpestiais. Tiesa, kai kurie jos pirmumai yra pasikeitę, pareigos jausmas kiek silpnėjęs, kai Lietuvos nepriklausomybė yra atgauta, tačiau rūpestis išlaikyti tautinį identitetą stiprus čia gimusioje kartoje ir jų vaikuose. Tai kelia džiaugsmą ir teikia darbo dirvą Lietuvių Bendruomenei.

Lietuvos Seimo — JAV LB atstovų posėdžiai

Pradedant spalio 8 d. rytą, Lemonte, IL, esančiame Pasaulio lietuvių centre keturias dienas vyks Lietuvos Respublikos Seimo — JAV LB atstovų komisijs posėdžiai. Posėdžių metu bus aptarta daug rūpimų klausimų: Lietuvos vaikų socialiniai reikalai ir išsivijai opūs uždaviniai; Lietuvos problema; Lietuvos gyvenimo genocidas istorijos eigoje; Lietuvos pilietinės išsivijos; šį kraštą naujai atvykstantiems; lituanistinis švietimas užsienyje; Rytų Lietuvos švietimas (šia sritimi išsivijai ypač rūpinasi Lietuvių ir Tautos fondai); NATO plėtra — kaip išsivija turėtų veikti, jei tai būtų politinis sprendimas; užsienio valstybių galimas modelis Lietuvos mokslo sistemos ir mokslinių institutų reformai; verslo tarp Lietuvos ir JAV-į stiprinimo galimybės. Posėdžiai yra atviri plačiai visuomenei. Verta kvietimu pasinaudoti.

Atvyksta gausi Lietuvos delegacija

Maloniai nuteikia Lietuvos Seimo bei vyriausybės dėmesys komisijs posėdžiams ir JAV LB 50-čio sukaktis. Komisijs posėdžiuose Lietuvos Seimui atstovaus keturių frakcijų atstovai Seime: Vaclovas Karbauskis (pirm.), Arminas Lydeka, Jurgis Razma ir Aloyzas Sakalas. Jų vadovu bus Seimo pirmininko Artūro Paulausko igaliotinis, Seimo vicepirmininkas Artūras Skardžius. Spaudai ruošiant šį straipsnį, žinoma, kad taip pat atvyksta Lietuvos Švietimo ir mokslo ministras dr. Al-

girdas Monkevičius, Lietuvos Socialinės apsaugos ir darbo ministrė Vilija Blinkėvičiūtė, Lietuvos Mokslo tarybos pirm. prof. K. Makariūnas, Lietuvos Mokslininkų sąjungos pirm. prof. Vyntis Gontis, Lietuvos Mokslo akademijos vicepirm. prof. Algirdas Gaižutis, Kauno Technologijos universiteto prorektorius prof. Vytautas Ostasevičius, Klaipėdos universiteto rektorius Stasys Vaitiekūnas. Lietuvos delegacijoje taip pat dvi išsivijai iš ankščiau žinomus pavardes — Lietuvos gyventojų Genocido ir rezistencijos tyrimo centro gen. direktorė Dalia Kuodytė ir Lietuvos Respublikos Tautinių mažumų ir išsivijos departamento gen. direktorius Remigijus Motuzas. Taip pat moksliniais klausimais pasisakyti atvyksta šeši JAV-į universiteto podoktorines studijas tęsiantys Lietuvos mokslininkai.

Paminėtina, kad LB-nės renginiuose dalyvauti iš Washington atvyksta ambasadorius JAV-ems Vygaudas Užsakas, o iš New Yorko — Lietuvos misijos Jungtinėse Tautose vadovas ambasadorius dr. Gediminas Šerkšnys. Kartu su Čikagoje esančiais gen. konsulu Giedriumi Apuoku ir gen. garbės konsulu Vaclovu Kleiza jie atstovaus Lietuvos diplomatinei-konsularinei tarnybai.

Šio straipsnio rėmuose nepilnuojama paminėti išsivijai ir „trečiajai bangai“ atstovaujantių asmenų. Norima pastebėti, kad dalyvaus daug išsivijai akademine bei visuomeninėje plotmėje besireiškiančių lietuvių.

JAV LB Tarybos sesija

Š.m. spalio 12 ir 13 d., šalia Čikagos esančiame Alsip, IL miestelyje (Radisson Hotel Alsip), antrajai sesijai rinksis JAV LB XVI taryba. Šiuo metu tarybą sudaro 67 nariai. Apie dvi dienas bus svarstomi organizaciniai klausimai, išsivijai JAV LB Krašto valdybos bei kitų bendruomeninių institucijų veiklos pranešimai, priimama 2002 metų finansinė sąmata, įvairūs, darbo komisijs apsvaistyti, nutarimai. Dėmesio centre bus LB-nės apygardų pertvarkymo bei konsolidavimo klausimai ir „trečiosios bangos“ reikalai. Jautiama pareiga didinti dėmesį dabar iš Lietuvos atvykstantiems. Didžioji dalis iš Lietuvos atvykstantųjų priversti rūpintis buitiniu gyvenimu ir, nerodant dėmesio,

juos gali nusinešti nutautėjimo banga. Tai būtų nuostolis lietuvių tautai!

Spalio 12 d., 7 val. vakaro, Radisson Hotel patalpose įvyks iškilminga vakariene, kurios metu kalbės rašytojas, buvęs JAV LB Krašto valdybos pirm. Vytautas Volertas. Be tarybos narių, dalyvaus iš Lietuvos atvykusieji svečiai, diplomatai, organizacijų atstovai ir, tikimasi, plačioji Čikagos visuomenė. Norima pastebėti, kad ir LB Tarybos sesijos renginiai atviri visiems.

JAV LB 50-čio minėjimas

Spalio 13 d., 5 val. p.p., Jaunimo centre įvyks JAV LB 50-čio veiklos parodos atidarymas. Parodos organizavimu rūpinasi Leonas Narbutis. 6 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje saleje iškilmingas JAV LB-nės 50-čio minėjimas — akademija ir meninė dalis. Iškilmingoji dalis — sveikinimai. Kalbą pasakys buvęs JAV LB ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirm. Bronius Nainys. Už ilgametę veiklą, ugdant tautinai susipratusių jaunimą, bus pagerbtos keturios išsivijos jaunimo organizacijos — Lietuvių Skautų sąjunga, Šiaurės Amerikos ateitininkai, Lietuvos Vyčiai ir Lietuvių tautinių šokių institutas — ir ilgametis jaunimo veiklos puoselėtojas bei rėmėjas Lietuvių fondas. Meninėje dalyje jaunimas, kanklininkės, „Grandies“ tautinių šokių grupė (vad. Violeta Smieliauskaitė - Fabionovich, „Dainavos“ ansamblis (vad. Darius Polikaitis), ir kt. Atsilankiusius linksmin „Tėviškės“ kapela, vad. S. Jagminienė.

Padėka Aukščiausiam lietuvių šventovėse

Sekmadienio, spalio 14 d., 10 val. ryto, Marquette Parke lietuvių katalikų Šv. Mergerės Marijos Gimimo bažnyčioje bus iškilmingai pakelta Lietuvos vėliava. 10:30 val. Mišias aukos iš Lietuvos atvykęs vyskupas Jonas Kauneckas giedant solistams ir „Dainavos“ chorui. Mišios aukojamos už nesugrįžtusiai išėjusius JAV LB darbuotojus ir Aukščiausiam dėkojama už teiktas malones, ryžtą bei išsivijai išlikti lietuviams.

Broliai ir sesės evangelikai padėkos intencija melsis Lietuvių evangelikų „Tėviškės“ bažnyčioje, 10:30 val. ryto, vadovaujant evangelikų liuteronų vyskupui diasporoje Hanau Dumpiui ir giedant „Tėviškės“ parapijos chorui.

Pakeliami ir tarptautinį jaunimo chorų festivalį Salt Lake City, UT, Lietuvos reprezentacinio berniukų choro „Ažu-

Ryšių su JAV Lietuvių Bendruomenės 50 metų sukakties paminėjimu, vykstančiu Čikagoje spalio viduryje, Illinois gubernatorius George H. Ryan paskelbė spalio 11-14 d. „Amerikos Lietuvių Bendruomenės dienis Illinois valstijoje“. Pat Michalski, gubernatoriaus pavaduotoja tautybų reikalams, įteikia gubernatoriaus proklamaciją Rimui Domanskiui.

liukas“ koncertu užbaigs JAV LB 50-čio sukakties minėjimą, Čikagoje. Koncertas vyks Maria High School saleje. Tai pirmoji šio plačiai žinomo meno vieneto viešnagė JAV-se. Prieš 25-rius metus „Ažuoliuko“ choras buvo pakviestas atvykti švęsti JAV-į 200 metų sukaktį. Sovietinė valdžia tada jo neišleido. Dsniai Lietuvių fondui ir iš dalies nepriklausomai Lietuvai parėmus, JAV LB Kultūros tarybai gastroles koordinuojant, „Ažuoliukas“ Čikagoje atvyksta po koncertų New York, Washington ir Clevelande. Iš Salt Lake City koncertams choristai vyks į Kanadą — Ottawą ir Torontą — o iš ten namo į Lietuvą.

Leidiniai JAV LB 50-čio proga

Sukaktį įprasminti išleidžiama du leidiniai. Pirmasis, kurį paruošė ilgametis LB darbuotojas Bronius Nainys, skiriamas su Lietuvių Bendruomenės idėjos prigimtimi ir 50-tį trukusia JAV LB-nės veikla supažindinti Lietuvos politinio bei kultūrinio gyvenimo vadovus, švietėjus, mokslininkus, o taip pat ir šį kraštą nuolatiniam ar laikinam gyvenimui atvykusius, lietuvių bei branginantčius asmenis. Tokio leidinio paskutiniuoju metu labai pasigedome, bendraujant su tautiečiais iš Lietuvos. Leidinys neabejotinai leis mums vieniams kitus geriau pažinti. Antrasis leidinys — jubiliejinis, programinis, redaguojamas LB gretose subrendusios Jūratos Jasaitytės-Budrienės. Čia skaitytojas ras sveikinimus 50-tį šventinčiam JAV LB-nei, istorinių žinių apie LB-nės vienetus — gyvus ir

užgesiusius, buvusių Krašto valdybų bei tarybų sudėty, veiklos nuotraukas, smulkias 50-čio renginių programas, ir t.t. Tai vadovas dalyvaujantiems sukakties minėjime ir gražus suvenyras, negalėjusiems atvykti.

Kvieslys atvykti į Čikagą

JAV LB 50-čio sukaktis šventiama išsivijai, kaip niekad, esant vieningai. Gražiai savo tarpe sutaria ALTA su LB, periodinės spaudos redaktoriai tarpusavy kalbasi, susitarimu baigėsi ilgokai trukę ginčai dėl Pasaulio lietuvių archyvo, darniai tarpusavy bendradarbiauja ideologinės organizacijos. Teks palaukti dar keleto laisvės metų ir pradingę skiriantys tarpekiai tarp seniau bei vėliau į šį kraštą atvykusius. Valstybinei nepriklausomybei igalinus tiesioginį ryšį su Lietuva, JAV LB sukaktis leidžia pajusti jos išsivijai skiriamą dėmesį ir norą bendrauti bei talkinti. 50-ties metų patirtį įgijusi, JAV LB-nė tebėra sėkminga Lietuvių Chartos išsivijai vykdytoja.

LB Inf. (T. Gečienė)

* Nuo spalio 1 d. Kauno policijai vadovaus naujas vyriausiasis komisaras. Juo buvo paskirtas 45 metų Algimantas Kaminskas. Pirmą kartą po daugelio metų Kauno vyriausiuoju policijos komisaru tapo ne atvykėlis iš kitur, o šiame mieste dirbantis pareigūnas. A. Kaminskas iki šiol dirbo viešosios policijos vyresniuoju komisaru, vyriausiojo komisaro pavaduotoju. (LR, KD, Elta)

Vakar, šiandien ir rytoj

Turbūt nelabai kas beprisimena, kad spalio — jau pagal tradiciją — yra skirtas BALFui. Paprastai spalio mėnesį yra aktyviai renkamos aukos BALFo darbams paremti — siunčiami vokeliai ir pasiųstas asmenys aplanko lietuvių jų namuose. Tad ir šįmet, kalendoriui rodant spalio pradžią, pasikalbėkime apie BALFą.

Ne apie jo įkūrimą, istoriją ir žmones, kurie tiek dešimtmėčių buvo tos istorijos varikliai, bet apie tai, kas buvo BALFas vakar, kas tebėra šiandien ir, be abejo, bus rytoj. Nebent įvyktų stebuklas ir visi mūsų tautiečiai, kur jie begyventų, staiga taptų pasiturintys, nebektų šelpinųjų. Tuomet, žinoma, galetų užsidaryti centrine BALFo įstaiga (Čikagoje, tame pačiame pastate, kaip ir „Draugas“), ir skyrėi įvairiuose lietuvių telkiniuose. Tuomet BALFo darbuotojai visų pirma padėkotų Aukščiausiam, kad jų darbas pasibaigė ir dabar galės ramiai leisti pensininkų dienas. Ne pensininkų, kuriems kažkokiu būdu BALFas pensijas mokės, bet dėl to, kad BALFo darbuotojų eiles beveik ištais sudaro vyresnio amžiaus žmonės, kuriems poilsis nuo įvairių visuomeninių išsivijai jimų ir nuolatinio darbo tikrai būtų Dievo dovana.

Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo užsienio lietuvių visuomenėje atsirado daug labdaros organizacijų, sambūrių ir grupuočių. Vieni rūpinasi ligoniu, kiti našlaičių, dar kiti senelių, buvusių politinių kalinių, tremtinių, partizanų, ar dar kitų šelpinų žmonių Lietuvoje globa. Daug šalpos darbų vyksta po JAV Lietuvių Bendruomenės sparnu, bet yra ir Bendruomenės nepriklausančių organizacijų, kurių bene pati stambiausia — Lithuanian Mercy Lift, pernai šventusi savo veiklos dešimtmetį. Vien LML dėka į Lietuvą nukeliavo netoli 100 milijonų dolerių vertės vaistų ir įvairiausių medicininių bei higienos reikmenų, skirtų ligoninėms, kurios be šios paramos negalėtų veiksmingai dirbti savo darbu.

Didžius darbus atlieka ir A.P.P.E. organizacija, kasmet ruošianti mokytojų pasitobulinimo kursus Lietuvoje ir kitokiais būdais padedanti mokykloms, kad jose lietuviškai pasisemtų kuo daugiau mokslo žinių ir žmogiškųjų vertybių pažinimo.

Puiku, kad spalio vadina BALFo mėnesiu, bet neapsiribokime vien 31 diena — vargšai nepranyksta ir kitus metų mėnesius, jie tebėra šaltai, alkį, skurdą, neviltį. Aukokime BALFui, aukokime save! (Nukelta į 5 psl.)

Tarp visų tų didesnių ir mažesnių „modernių“ labdaros tiekėjų kažkaip pamiršame BALFą. Kai kas net nusteima, kad visgi BALFas dar gyvuoją, dar yra reikalingas. Iš dalies gal ir dėl to, kad jo darbuotojų dažnai pakanka tik butiniausiems darbams atlikti, o parašyti apie BALFą veikia jau sunkiau — buvusieji žurnalistai, kurie lietuviams neleidžia pamiršti, kaip ta veikla svarbi, jau visiems laikams užvožė savo rašomosios mašinelės dangtį, išmetė iš sustingusių pirštų rašiklius...

Bet BALFas tebegyvas ir tebėra tvirtose, sugebančiose ilgametės jo centro valdybos pirmininkės M. Rudienės rankose. Tai nuostabi valios ir pasiaukojimo asmenybė, nepaisanti nuolat kamuojančių negalių ir garbaus amžiaus. Galima sakyti, kad Maria Rudienė yra BALFo širdis, pati svarbioji *spiritus movens*, visgi ir ji — dar ne BALFas, nes BALFas yra kiekvienas darbuotojas, siuntinių pakuotojas, aukų rinkėjas, raštinėje gaunamų laiškų (o kiek jų dar BALFas gauna!) skaitytojas ir labdaros skirstytojas, stengiantis, kad ji patektų tikrai ten, kur labiausiai reikalinga.

Esame pratę manyti, kad BALFas remia tik vargstančius Lietuvoje ar kituose kraštuose — šiuo metu daug jų yra Punks krašte ir net Rusijos platybėse, bet pasitaiko reikalingų vienokios ar kitokios paramos ir čia, Amerikoje. Į BALFo centrą įstaiga kreipiasi neseniai į JAV atvykę tautiečiai, kuriems gyvenimo pradžia reikia „puodo, lekštės, vaikui batelių, antklodės, pagalvės, šiltesnio drabuželio, kėdės...“ ir t.t. Gerų žmonių dėka, jie tų daiktų — ir dar daugiau — randa BALFo sandėlyje.

O tas „daugiau“ yra žmogiškoji šiluma, užuojauta, supratimas, kad žmogus iš esmės labai sunku prašyti pagalbos (juk sakoma, geriau duoti, negu gauti). BALFe jų niekas nekritikuoją, nepašiepia, neklausinėja, tik padeda, kuo gali. Tai ir yra aukščiausioji, pati kilniausioji labdara.

Puiku, kad spalio vadina BALFo mėnesiu, bet neapsiribokime vien 31 diena — vargšai nepranyksta ir kitus metų mėnesius, jie tebėra šaltai, alkį, skurdą, neviltį. Aukokime BALFui, aukokime save! (Nukelta į 5 psl.)

DAR APIE SALOMĖJĄ NĖRĮ

JULIJA ŠVABAITE-GYLIENĖ

Nr.6

Prieš vykdamas kaip deputatą į Maskvą, Salomėja aplankė B. V. Sruogas. V. Sruogienė, pamatiusi ant Salomėjos krūtinės prisegtą Lenino ženklą, ją smarkiai išbarė. Atsakė Salomėja, jog ji važiuos, jei pažadėtas susitikimas su Stalinu ir ji jam pasakys, kaip rusai skriaudžia Lietuvą... Tuo laiku krašte jau vyko persekiojimai ir areštai, o vėliau ir didieji bausės tremimai į Sibirą.

Prasidėjus karui, Salomėjos gyvenimas nuėjo tragišku keliu. Nežinomo likimo baimė privertė ją bėgti su Sauliuku ant rankų. Verkdamas ji atsiveikino su vyru ir, pasiėmusi tik reikalingiausius daiktus, išvyko į skaudingą nežinią.

Maskva, Penza, Ufa... Nepritekliai, bado šmėkla, sąsėmės graužatis, vokiečių lėktuvų bombos, bemiegės naktys, baimė, Sauliuko negalavimai, — buvo su juo samyšių metu net atskirta. Palemono ilgesys, savo vyrą: „...Aš dieną naktį ilgėjau Saulelės tavo akių, — Lyg vakar prie kiemo vartelių...“ Žvilgsniu palydėjai mane!...Nė karto, nė vieno kartelio/ Tavo neregėjau sapne.../ Ateik, nekalbėk, būki rūstus, —/ Aš džiau-

giuos tavim ir tokiu/ Gimtinės oro man trūksta/ Saulelės tavo akių“. Kitą kartą ji rašė: „Sukrūvinta ir apiplėšta/ Ji stovi man akys/ Šimtus aš mylių eisiu pėsčia/ Kol gvy pamatysiu“.

Bėgant nuo karo siaubo iš vienos vietos į kitą, kelionėje netekus visų daiktų, tik su verkiapčiu Sauliuku ant rankų, ji negalėjo niekur prisiregistruoti, gauti maisto kortelių, nes pametė ir pasą.

Tuo laiku, kai ji atsidūrė Penzoje, labai daug padėjo Petras Verzhbylovskis, Rusijos federacijos socialinio apūpinimo ministerijos pareigūnas. Jis buvo kilęs iš Adomiškių kaimo, netoli Marijampolės. Tėvas stalias. Motina Pirmo pasaulinio karo metu peršauta ganykloje, kur buvo nuėjusi perkelti karvės, ir negrįžo į namus. Į caro armiją pašauktas Petras atsidūrė Rusijoje. Slopinant komunistų valdžią, 1919 m. mūšiuose buvo sunkiai sužeistas. Baltarusijoje nuo lenkų kareivių slapstėsi, vėl buvo sužeistas, kol raudonarmiečiai pasiėmė jį Rusijon. Ten jis gyveno iki 1944 metų.

Penzoje P. Verzhbylovskis apgyvendino Salomėją su Sauliuku gydytojo Sivochino šeimoje, aprūpino ją maistu ir reikalingiausiais daiktais. Kai vokiečiai visu frontu traukė į šiaurę, teko palikti Penzą ir su kitais pabėgėliais sustoti Ufoje. Ten Salomėjai tas pats P. V. surado kambarį dailininko namuose. Nors P. V. buvo sąžiningas socialinio apūpinimo darbuotojas, tačiau labai mėgo išgerti. Vieną dieną Salomėja su šeimininge rado jį užpusytą sniege, sušalusį, vos gyvą.

Salomėja visą laiką ilgėjosi Lietuvos. O savo vyrą sapnavo:

Neiššiai tave regėjau: —
Bažnyčioj prie degančių žvakių
Mes vėl rankas sudėjom
Ir priešais tave sakinius sakėm...

Iš Maskvos ji gaudavo knygų, laikraščių, maisto, kuriuos atsiųsdavo jai K. Korsakas. Prašė jį atsiųsti ir Krėvės „Margir“, nes buvo jau pradėjusi rašyti apie jį poemą. Gavusi kvietimą dalyvauti Aukščiausios Tarybos sesijoje Maskvoje, nuvykusi ten sužinojo, kad jos vyras Bernardas vokiečių sušaudytas. Galima įsivaizduoti, kas dėjosi jos širdyje. Ir ji kartos savo eilėraštį, rašytą gegužės mėn.: „Baltas rūkas jau kelias/ ties tamsia pakalne/ Šiltą mažą rankelę/ spaudžiu savo delne.../ Mus tėtukas sutinka/ Šunė Margis su juo/ Kregždės narstys aplinkui/ ir špokai nusijuoks/ Ar tikrai, mamutėle?/ netikrai, netikrai/ Gesta nuostabiai/ tyliai/ Tolimi vakarai.../ Šaltas vėjas Uralo/ Beria dulkėm akis.../ Ar tas kelias be galo?/ Ar be galo naktis?“

Dalyvaudavo jį Raudonosios armijos lietuvių divizijos literatūrinuose vakaruose, skaitė sąjunginės radijo valandėlėse, buvo ruošiamas jos rinkinys „Dainuok, širdie, gyvenimą“ — (kur Maskvai užkliuvo jos žodžiai „i vakarus, i vakarus“).

Kasdieniniam gyvenimui vis sunkėjant, būtina reikėjo įsigyti pasą, prisiregistruoti, kad gautų maisto kortelės. Tad susimetrikavo su P. V., kuris, beglobodamas Salomėją, apėjo ją pamilti.

Tad nenorėčiau sutikti su S. S. „Draugo“ skaitytojų laiškų skyrėju tvirtinimu, kad ji bigamistė. Ar neat-

simename, kiek tragedijų po Antrojo pasaulinio karo buvo išgyventa, sužinojus, kad vyras ar žmona nėra žuvs, o gyvena kur nors išsivijoje, galbūt sukūrę jau naujas šeimas? Ir apskritai, ar galima smerkti, teisti tuos, kuriems gyvenime nepasisekė, teko išsikirti? Kai Salomėja sužinojo savo vyrą esant gyvą, norėjo tučtuojau grįžti pas jį, rašė jam laiške: „Vieno, tik vieno žodelio iš Tavo laukime, kad žinotume, jog gyvas ir sveikas. (...) Abudu labai, labai pasiilę, bučiuojame karštai brangųjį Tėtuką“. Kai perduotą per rankas gavo iš Bernardo laišką, rugp. mėn., jam rašė: „Man atrodo, kad aš laimingiausia šiandien visame pasaulyje, gavusi pagaliau žinią iš Tavo paties. Keturį metai kančios ir ilgesio, paskutinės sunkios dienos ir savaitės bausių abejonių. (...) Gyvenau visus tuos trejus metus su viršum begalinio liūdesio ir graužatim, kam aš Tave palikau. Kitą kartą man rodydavos, jog Tu mane už tai pasmerkei...“

1944 m. Lietuva jau „išlaisvinta“, jau Salomėja su Sauliuku grįžta namo. Su ašaromis pasitinka juos Bernardas. Labai sunkiai jie kuriasi Kaune ir Palemone. Salomėja vis išblyškusi, sunykusi, bet nesisakanti. Nuvykę į Kiršus, randa sugriautą, sudegintą jos tėviškę, nebėra artimųjų.

1945 m. Salomėja įteikė leidykla „Prie didelio kelio“ rankraštį, o išleisti jį buvo delsiama ir delsiama. Balandžio mėn. sutiko jį poetą J. Graičioną Džokų gatvės laiptų viršuje, pasiskundę negaluojanči, o atsiveikinant pravirkto: „...Kaip jie mus apgavo...“

(Nukelta į 5 psl.)

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

POMIRTINIS LIKIMAS

26 eilinis sekmadienis

Skaitynyje iš Amoso knygos vaizduojamas nuodėmingas tautos pasileidimas, užtraukiantis ištremimo bausmę. Izraelitai bus ištremti iš tos šalies, kurią jiems žadėjo Viešpats ir kurioje jis leidosi pažįstamas. Amosas pranašauja, kad Dievo bausmė — tiesioginis jo tautiečių laisvai pasirinkto gyvenimo būdo padarinys. Evangelijoje apie turtuolį ir Lozorijų taip pat kalbama apie „tremtį“ — nusidėjėlio nuliūpimą nuo Dievo. Pragaras yra neišvengiamas padarinys to, kad žmogus laisva valia visiškai atmeta Dievą. Žmogaus laisvė yra nepaprastai radikali. Dievas negali sunaikinti pragarą, nepažeisdamas žmogaus laisvės.

Amosas, kerdžius iš Teokoos miestelio, prisimena, tuos laikus, kai Dievo tauta gyveno vargingiau, tačiau broliškai ir laisvai. Pranašas negali susitaikyti su vartotojiškos visuomenės apraiškomis Jeruzalės ir Samarijos karalystėse. Jau pats išrinktosios tautos siskaldymas yra skandalingas. Tačiau dar labiau piktna neįtikėtinas prabangos siekimas griebiantis smurto ir neteisėbių. Turtuogių gyvenimo komfortas kuriamas priespauda ir išnaudojimu. Kasdien didėja praraža tarp turtuolių ir vargšų, o visai neseniai šie vienos tautos sūnūs dalijosi tais pačiais džiaugsmais, bendrai gynėsi nuo pavojų. Turtuotai turėtų kelti visuomenės gerovę, o ne puoselėti savininkų egoizmą. Amosas mato, kaip naujieji turtuoliai vartosi „dramblio kaulo lovoje“, dykduonijai ir lebauja. Pranašas regį apokaliptinius Asirijos raitininkus, atkeršysiančius už drastiškai pažeistą teisumą.

Per Timotiejų apaštalas Paulius reikliais žodžiais kreipiasi į kiekvieną iš mūsų, ragindamas kovoti „šauniąją tikėjimo kovą“. Ši tikėjimo kova tęsiasi visą gyvenimą, tačiau galiausiai pelnomas šlovingas atlygis — amžinasis gyvenimas. Tai kiekvieno krikščionio pašaukimas. Timotiejus savo krikšto dieną „puikiai išpažino“ tikėjimą „daugelio liudytojų akys“. Šis tikėjimo išpažinimas anaipol nebuvo tik liturginis formalumas, tai tarsi einantis į mirtį už tėvynę kario priesaika. Paulius palygina jį su Kristaus išpažinimu, prie „Poncijaus Piloto“. Po tokios pradžios nedera vangiai trauktis atgal. Nors tikėjimo kovoje tenka patirti tamsos, audrų, varžytis askeze, tačiau, patvėlgę ir savo krikšto dieną, įgytume jėgų sulaukti „Palaimintojo, vienintelio Valdovo karalių Karaliaus ir viešpaties Viešpaties“.

16-ame Luko evangelijos skyriuje dviem skirtingais palyginimais perteikiami pranašų pamokymai. Palyginime apie apskrūję prievaidą pasakojama, kaip turtuolis gali siekti išganyto dalydamas savo valdomą turtą. Turtuolis ir Lozorius palyginime parodoma, kaip pravažu turtuolis, nesidalijantis savo turtu. Įdomu, kad šis palyginimas yra vienintelis, kuriame tik vienas veikėjas turi vardą. Turtuolis vaizduojamas anonimiškai, sakoma, kad jis vilki purpurą, ploniausia drobe, puotauja prie gausiai nukrauto stalo. Galima numatyti,

kad turtuolis nuolat supamas meilėkiančių draugų kompanijos. Vargšas Lozorius (šis vardas reiškia „Dievas padeda“) iš tikrųjų neturi kuo kitu remtis. Jo gyvenimas vaizduojamas taip pat ryškiais ir lakoniškais štrichais. Jį marina alkis, žmonės atstumiama jo votimis aptekę kūnas. Vieninteliai vargšo draugai yra laizantys jo votis šunys.

Vargšą ir turtuolį jau žemėje skyrė praraja. Vienas gyvena visuomenės aukštumose, pertekliuje ir malonumuose. Elgetos nepasiekia net trupinių, krinantys nuo turtuolio stalo. Vargšas šioje žemėje gyvena kaip pragare. Turtuolis gyvendamas žemėje niekuomet net nepažvelgė į Lozorijų. Jo turtai jį visiškai apakino, vargšai jam neegzistavo.

Abu ištiko mirtis. Vargšas buvo paimtas į Abraomo prieštą. Tai garbės ir išaukštinto miesto vieta patriarcho dešinėje (plg. Jn 13,23). Turtuolis patenka į pragaro ugnį, kur negali numalšinti troškulio net vandens lašeliu, nes anuo met trupiniai nuo jo stalo nepasotino nuo bado kentiančio Lozorius. Turtuolio prisirišimas prie turtų jį paskandino ir pavergė: jis mirė ir „buvo palaidotas“. Galima numanyti prabangos laidotuves, tačiau jos neišvadojo ir vienišumo ir kancios požemio karalystės. Danguis karalystė pilna meilės ir bendravimo. Vargšas buvo „angelų nuneštas“ pas Abraomą.

Ten, anapus, vienintelė galiojanti valiuta yra meilė. Vargšas, visą gyvenimą pasitiekęs vien Dievu, turėjo sukaupęs turtą danguje. Lozorius tampa mirčiai pasmerktas, Kristaus provaizdžiu. Turtuolis neturi jokio rakto į meilės karalystę.

„GAL MANOTE, KAD ESU ATĖJĘS ATNEŠTI ŽEMEI RAMYBĖS?“

KUN. VALDAS AUŠRA

Skaityniai: Jeremija 23:23-29; Hebrajų 12:1-13

Evangelija: Luko 12:49-53. „Aš atėjau į žiemi žemėje ugnies ir taip norėčiau, kad ji jau liepsnotų! Aš turiu būti pakrikštytas krikštu ir taip nerimstu, kol tai išsipildys. Gal manote, kad esu atėjęs atnešti žemei ramybės? Ne, sakau jums, ne ramybės, o nesantarvės. Nuo dabar penki vienuose namuose bus pasidaliję: trys prieš du ir du prieš tris. Tėvas stot prieš sūnų, o sūnus prieš tėvą, motina prieš dukterį, o dukterė prieš motiną: akyje prieš marčią, ir marči prieš anytą“.

Mes girdime daug grubių, tiesmukiškų, neaprašytų ir žeidžiančių žodžių, kai skaitome šios dienos Šv. Rašto skaitynius: Dievas kreipiasi į mus ne tik maloniais ir raminaisiais žodžiais. Jis taria ir teisiančius, sunkius žodžius. Pranašas Jeremija net buvo Judejos karaliaus Zedekijos įsakymu įmestas į purvo šulinį (ar cisterną), kadangi išsakė tuos Dievo žodžius jam ir tautai. Dievo ištikimieji žmonės yra daug kentėję. Antra vertus, kaip girdėjome laiškė hebrajams, Dievas mus drausmina mūsų pačių labui. Ir galų gale, Evangelija skelbia, kad Jėzaus, kuris atėjo mus, nusidėjėlius, sutaukinti su Dievu, veiksmas ir misija atneša susiskaldymą.

Ką pamokslininkas gali pa-

Graziąjį Švč. M. Marijos Gimimo lietuvių parapijos bažnyčia Marquette Parke (architekto J. Muloko projektas). Edvardo Šulacio nuotrauka

Šiame palyginime galime išvystyti Bažnyčios mokymo apie skaitytą elementus. Skaitykloje kientiančios sielos susijusios su žemeje gyvenančiais žmonėmis. Turtuolis prisimena turįs penkis brolius. Iš tikrųjų jų gėrokai daugiau, tai visi nerūpestingai pertekliuje gyvenantys žmonės. Gal jų akis galėtų atverti koks sukrečiantis įvykis, pavyzdžiui, juos išpėtų atvykėlis iš mirusiųjų karalystės? Atsakymas nepalanus okultinių praktikų ir spiriritizmo seansų mėgėjams: „Jeigu jie neklauso Mozės ir pranašų, tai nepatikės, jei kas ir iš mirusiųjų prisikeltų“. Atsivertimas tik dėl gresiančios bausmės nebūna tikras.

Pagrindinis mūsų tikėjimo ženklas yra ne stebuklai, apsiereikimai, net ir labai sukrečiantys, bet Dievo žodis. Visa bėda, kad turtuolis nebemoka klausytis ir nebesugeba išgirsti išganingojo žodžio. Abraomas ir turtuolis kalbasi apie teisingumą per neperžengiamą bedugnę. Tai atotrūkis, kurį pats nusidėjėlis pasirinko savo laisva valia.

Bažnyčios žinios, 2001 m. Nr. 16

sakyti, kai Šv. Raštas skelbia tokias „naujienas“. Žmonės nemėgsta blogų žinių. Labai dažnai šių dienų pamokslininkai, kaip ir pranašas Jeremijos laikais, skelbia savo svajones ir sapnus, savo vizijas ir fantazijas, užuot skelbė Dievo Žodį, kuris, kaip ugnis, gali mus sudeginti ir, kaip kėjis, gali suskaldyti į gabalus (Jer. 23:29).

Bet vėlgi tokie pranašai nėra tikri pranašai, jie nėra ganytojai, tikrąja to žodžio prasme. Jeremijos skelbiamas pranašiško Dievo Žodžio tikroji priežastis buvo netikrųjų pranašų — apsišaukėlių — skelbiamos malonybės, kai tuo tarpu nebuvo nieko, kas malonumų ir gražu pranešti. Jis skelbia, kaip Dievas pakeis/sunaikins visus šiuos netikrus pranašus ir klaidinančius ganytojus, surinks kaimenės likučius ir iš jos sukurs teisiųjų tautą (Jer. 23:28-29, 30-32): „Pranašas, kuris sapnavo sapną, te pasakoją, tikrąja to žodžio prasme. O tas, kuris turi manąjį žodį, teskelbia jį ištikimais! Ką bendra turi kvietio grūdus su pelais? Ar mano žodis nėra, kaip ugnis? — tai Viešpaties žodis, — kaip trupinantis uolą kėjis? Todėl aš esu prieš tuos pranašus, — tai Viešpaties žodis, — kurie vagia mano žodžius

toju, t.y. žmogumi, kuris galvoja, kad jis gali perprasti Dievą ir jį „padėti“ ir tam tikrą savo gyvenimo lentyną, ar žmogumi, kuris, Dievo pašauktas, ištikimai gyvena kiekvieną dieną Dievo akivaizdoje ir savo gyvenimu liudija Dievo žmonijai skelbiamą Žodį?.

Visa tai rodo, kad būti Dievo pranašu, ne tiek reiškia suprasti ar perprasti Dievą, kiek būti ryšyje su Juo. Antra vertus, Jėzaus perspėjimai ir kartūs žodžiai yra skirti Jo mokiniams, idant jie žinotų, jog ramybė (taip, kaip mes ją suprantame — kaip konfliktų nebuvimą), pati savaime nėra tikslas. Jei jie nuosirdžiai ir tyrai įsiklauso į Dievo Žodį ir elgiasi pagal jį, tai toks veiksmas gali sukelti „bangas“ ir neramumus (Lk 12:51-52): „Gal manote, kad esu atėjęs atnešti žemei ramybės? Ne, sakau jums, ne ramybės, o nesantarvės. Nuo dabar penki vienuose namuose bus pasidaliję: trys prieš du ir du prieš tris“.

Jėzus stengiasi pasakyti savo mokiniams, kas jų laukia: priešiškus, gal net mirtis už tikėjimą. Būti Viešpaties Jėzaus pasekėju ir mokiniu yra nelengva užduotis.

Laiško Hebrajams autorius tą užduotį prilygina bėgimo varžyboms, kur pagrindinis tikslas yra nubėgti visą distanciją. Tai nėra trumpalaikis sprintas, ar net 400 m bėgimo distancija. Greičiau šis bėgimas yra prilygintinas maratoniui, nes mes jį „bėgame“ nuo pat savo krikšto dienos iki gyvenimo pabaigos. Bažnyčia suteikia pagalbą, „treniruodama“ bėgikus: sakramentai, mokymas Dievo Žodžio, Dievo garbinimas pamaldose, Šventasis Raštas. Visa tai duoda mums „bėgimo“ gaires.

Bėgdami šį maratoną, turime ir kai ko atsisaikyti. Graikai ir romiečiai bėgdavo nuogi, kad rūbai jiems netrukdytų. Senovėje bei kai kuriose krikščioniškose konfesijose ir iki šių dienų žmonės ir krikštą vandenį įšengdavo nuogi, o iš jo iššengusius baltus rūbus apgaubdavo, broliais ir sesėmis tpe, Kristaus bendruomenės nariai — tai simbolizavo, kad senasis Adomas paliekamas, prieš žengiant į apvalomuosius vandenius, o iš jų iššengus, „apsivelkama“ naujojo žmogumi — Kristumi. Mes krikštu igauname naują — Kristaus — pavidalą. Tačiau bėgimas tik prasideda ties šia linija. Tai atgailos gyvenimas; tai maratonas, kurį bėgant, turime didelę pagalbą (Hebr 12:1b-2a); „...ištvėrimą bei bėgimą mums paskirtu lenktui, nusiziūrėję į mūsų tikėjimo vadą ir atbaigėją Jėzų, kuris, užuot pasirinkęs jo žinioje esantį džiaugsmą, išken-tėjo kryžių...“.

Yra sunku bėgti maratoną. Laiško Hebrajams autorius kalba apie kovą, ištvermę ir discipliną. Tikriausiai tie, kuriems šis laiškas buvo rašytas, kelė klausimą, kodėl kentia teisieji. Autorius mažai tepaaiškina kentėjimo priežastis, tačiau ragina ištikimuosius ištvėrti. Mes galime ir privalome kentėjimuose vie-nas kitą paremti, žinome, kad viskas yra Dievo rankose, Dievo, kuris, kaip Tėvas, drausmina mus, idant turėtume amžinąjį gyvenimą.

Mintis, jog Dievo meilė taip pat reikalauja ir drausminimo, yra prablaivanti. Ji kviečia mus su atsargumu žvelgti į tuos pranašus ir ganytojus, kurie net šiomis dienomis neįstengia pagalbos ramos kentėjantiems, o tik tas kančias padidina, skelbdami vien sekme ir triumfą. Kryžiaus negalime pašalinti iš Evangelijos, nes Evangelija yra Čerjoji

SKELBIMAI

Paslaugos

**ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI**
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

**Kalame visų rūšių „sidings“,
„soffits“, įdedame
lietvamzdžius (gutters) ir
dengiamė stogus. Skambinti
Romui tel. 630-774-1025.**

**TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
SALDYTVUVUS, SILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VĖSINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-6624**

Nekilnojamasis turtas

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
OFF. (773) 229-6761
HOME (708) 425-7160
MOBIL. (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Siūlo darbą

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Reikalingi darbuotojai
parduotuvių valymui TN ir IN
valstijose. Pageidautina vyrai.
Atlyginimas nuo \$1,500 iki
\$1,800. Tel. 615-554-3161.

IŠLAIKYKIME ŠVČ. MERGELĖS MARIJOS GIMIMO PARAPIJĄ

Pokarinės bangos lietuviams pradėjus atvykti į Ameriką ir čia kurtis, iškilo ir naujų parapijų su lietuviškais pamaldomis reikalas. Naujieji imigrantai kreipėsi į lietuvių kunigus, prašydami kurti lietuviškas parapijas, kur galėtų ne tik lietuviškai melstis, bet ir bendrauti, salėse prie bažnyčių rengti susirinkimus. Tuo metu lietuvių daug nebuvo, bet bažnyčių statybas labai nuosirdžiai rėmė.

Marquette Parko apylinkėje jau veikė St. Adriano ir St. Ritos bažnyčios. Gavus vyskupo leidimą, buvo pradėta statyti ir lietuvių dvasiniam reikalams skirta bažnyčia, susirinkimų salė, mokykla. Tuometinis prel. A. Paškus, pasitaręs su parapijiečiais, užsimojo statyti didelę šventovę, kuri lietuviams primintų paliktas Lietuvoje katedras. Tai buvo didžiulis užsimojimas ir senųjų bei naujųjų ateivių pasiaukojimas. Bažnyčios projekto autorius — garsus architektas A. Mulokas. Statyba užbaigta 1957 m., tais pat metais ir pašventinta. Senoji bažnyčia buvo naudojama sportui, susirinkimams.

Nors ir mūsų bažnyčia atėdavo ir kitų tautybių tikinčiųjų ir pamaldos vykdavo taip pat ir anglų kalba, bet lietuvių patriotai kunigai stengėsi išlaikyti lietuviškus papročius. Laikui bėgant gyvenvietė pradėjo keistis, nes jaunoji karta išvyko gyventi į užmiesčius arba išvyko į tolimus miestus bei valstybes. Pasenę tėvai pradėjo keltis pas vaikus arba į šiltesnius kraštus. Sumažėjo parapijiečių, sunkiau tapo išlaikyti bažnyčią, bet energingi kunigai, tokie kaip Jonas Kuzinskas, sukaupė nemažai pinigų tolesniam parapijos išlaikymui. Šis šviesus kunigas nepraleido nė vieno lietuviško renginio.

Iškilo ir kitų rūpestių, pvz., katalikiškos mokyklos sujungimas su St. Adriano parapijos mokykla, kadangi abiejose emė trūkti mokinių. Tuometiniai tėvai, leidę savo vaikus į

Naujieta tik tiems, kurie neša kryžį. Evangelija lygiai taip pat negali tarnauti šarvu, apsaugančiu nuo gyvenimo traumų. Priešingai, Evangelija ir jos žinia veikia tada, kai mes kentiame kančią, kuri yra neišvengiama šiame pasaulyje. Tačiau šis mūsų kentėjimas yra atpirktas kitu kentėjimu — Jėzaus Kristaus, kuris patyrė mūsų dalį ir užkėlė mūsų nuodėmes ant kryžiaus.

šių mokyklą, mapė, kad mokyklos buvimas sustiprins parapiją veiklą. Išėjo priešingai.

Klebonui kun. Jonui Kuzinskui išėjus į užtarnautą poilsį, iškilo klausimas, kur gauti kitą lietuvių kunigą. Kunigų labai trūksta. Po ilgesnių paieškų buvo surastas lietuvių kilmės kunigas Michael Ykaitis. Jis ėjo ir St. Barbara parapijos Bridgeporte klebono pareigas. Jį užgėlė ir mokyklos, bažnyčios stogo remonto, naujų šildymo įrengimų darbai. Jono Kuzinsko sukauptos lėšos labai sumažėjo. Kun. Yakaitis menkai mokojo lietuviškai ir buvo atitoleš nuo lietuviškų reikalų. Jis mažai rodydavosi parapijoje ir lietuviškuose renginiuose. Nepaisant to, jis stengėsi patenkinti lietuvių parapijiečių reikalavimus, važinėjo į Lietuvą, palaikė ryšį su tenyčiais vyskupais, kviesdavosi lietuvių kunigus vesti dvasinio susikaupimo šventes. Klebonui padėdavo pensininkai kunigai Vitas Mikolaitis ir buvęs klebonas Antanas Zakarauskas. Parapijos vikaro pareigas ėjo kun. Rimantas Gudelis, JAV siekiantis mokslinio laipsnio.

Parapijos pajamoms mažėjant ir neatsirandant ryšių tarp parapijiečių ir klebono, parapijoje emė sklisti įvairūs gandai, buvo renkami parašai, prašant kardinolą paskirti lietuviškai kalbantį ir lietuvių tikinčiųjų interesus suprantantį bei energingą kleboną. Parapijiečių prašymas buvo išklaustas, ankstesnysis klebonas kun. M. Yakaitis iškeltas kitur ir parapijai administruoti šią vasarą vėl pakviestas kun. Jonas Kuzinskas. Šis paskyrimas nudžiugino parapijiečius.

Kun. J. Kuzinskas, perėmęs parapijos administravimą, kreipėsi į parapijiečius gražia lietuvių kalba, prašydamas dirbti kartu, nes parapijai reikalingos ne tik lėšos, bet ir aktyvūs parapijiečiai. Reikia remontuoti bažnyčios ir zakristijos sienas, tvarkyti duris, atlikti kitus darbus. Sekmadienų surinktos aukos nėra pakankamos, nes daugelis bažnyčios lankytojų aukoja tik po 1 ar 2 dol. Norint taisyti bažnyčią, reikia, kad lankytojai ir parapijiečiai aukotų ne mažiau kaip po 5 dol.

Kun. Jonas Kuzinskas, einantis administratoriaus-klebono pareigas, kviečia visus lietuvius, nepaisant kada jie atvyko į Ameriką, jungtis į parapijos gyvenimą ir prie bažnyčios veiklos prisidėti ne vien pinigais.

Antanas Pauzuolis

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

BROLIŠKOS ŠALPOS RĖMĖJAMS

Gražusis rudens laikotarpis Čikagos Pietvakarių apylinkėse ir vel mums primena tradicinį BALFo vaikų, kai mes prisimename tuos savo tautiečius, kurie gyvena dideliose neištekliuose — našlaičius, tremtinius ir ligonius. Jau 57-eri metai be pertraukos, kai BALFas šelpia savo vargstančius tėvynainius. Kvietame ir šiais metais prie šio kilnaus artimo meilės darbo prisidėti savo pinigine auka, už kurią iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

Cekį prašome rašyti: To United Lithuanian Relief Fund. Jūsų aukos BALFui nurašomos nuo federalinių mokesčių — IRS Section 501/c3. Galima siųsti adresu: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, arba savo apylinkės BALFo valdybai.

Kam jūsų aukos naudojamos („ištrauka iš „Auditors Report“).

2000 metais į Lietuvą išsiųsta:

Vilniaus Amatų mokyklai — 510,000 dol.;

Vilniaus Betanijos vargšų valgyklai — 30,000 dol.;

Vilniaus ark. kunigų seminarijai — 25,000 dol.

Našlaičiams, benamiams — 43,051 dol.;

Lietuvos polit. kaliniams ir Sibiro tremtiniams — 8,300 dol.;

Studentams, invalidams ir vaistams — 23,300 dol.

Kitiems ir į kitus kraštus mažesniais sumomis.

Be to, rubų siuntų į Lietuvą išsiųsta 1,236 siuntiniai, o į Lenkiją 953 siuntiniai.

Čikagos Pietvakarių BALFo 57-to skyriaus valdyba:

pirm. Kostas Bružas,
vicipirm. Faustas Strolia,
izd. Bronius Andriukaitis,
sekr. Elena Lapėnienė,
vald. narys Kazys Dambrauskas

NEJAUGI NEŽINOJO?

Perskaitęs straipsnį „Jėga be proto“ rašytą Broniaus Nainio („Draugas“ 2001. 9. 20) pasidalinau išpuodžius su savo bendraminčiu draugu. Prisiminė minėtą Dreseno bombardavimą: miestas be karinių taikinių, kuriame buvo 250,000 žmonių. Man pačiam teko pergyventi masinį Berlyno bombardavimą ir t.t. Švartų karų be civilinių aukų iš viso nėra. B. Nainys šį puikų straipsnį parašė su gilia asmeniškia ir istorine perspektyva. Su draugu kartu nutarėme, kad tai yra geriausias B. N. straipsnis ką mes iš viso jo rašytų skaitėme. Vertas Nobelio premijos, jei kažkas tolygaus būtų mūsų žurnalistikoj.

Marija Ambrozaitienė ir dr. Gediminas Balukas „Draugo“ vasaros šventėje 2001 m. rugpjūčio 19 d. Ed. Šulaičio nuotr.

Dabar, man užkliuvo kitas straipsnis, ne B. Nainio rašytas, „Suktybių Mažeikių naktį“ pėdsakai veda į užsienį („Draugas“, 2001.9.22, BNS). Jame rašoma: „Itariama, kad ... pinigų pasisavinimo afėra buvo įtraukta apie pusantro šimto įvairių firmų... produktai dažnai buvo parduoti bei išankstinio apmokėjimo. ... dalis pinigų įmonės nepasiekdavo.“

... Kalbama, kad kai kuriuos sandorius ir bendrinių bendrovės administracijai nurodydavo Seimo nariai ar ūkio ministerijos valdininkai. Man atrodo, kad B. N. yra neeiliniai gerai kvalifikuoti, išvalgę ir galėję gerai apšviesti JAV lietuvius apie Seimo narių ir ministerijų valdininkų veiklos toną, jų darbinės manieras ir pan. Kadangi tas vyko 1997-2000 metais tos istorinės perspektyvos čia ir reikia. Tas vyko konservatorių partijos kadencijos metu. Negi tie patys Seimo nariai apie tai ne tik nieko nežinojo, bet ir nenujautė?

Romanas Pukštyš

Chicago, IL

KAIP ŠAUKSI — TAIP ATSİŠAUKSI!

Vienu laiku buvau užversta beveik visais Lietuvos dienraščiais (ir žurnalais). Skaitydavau ir dūmūdavau, jog nesugebu išnarpinti suraizgyto gyvenimo kamuolio, surasti jo siūlo galą ir suvokti, kur jis veda. Savo nešvankiu turiniu laikraščiai kvėpėjo, kaip „anais gerais laikais“. Tada numodavo ranka: „Et, geltonoji spauda!“ Visam pasauliui progresuojant, Lietuvos žiniasklaida regresuoja... Maitina savo skaitytojus (ir žiūrovus) prastiausiu šlamštu: žudynės, vagystės, prievartavimai, sučiavimai, girtuoklystė, šmeižimai dorų piliečių (o tokių ten dauguma!) ir visa kruva negiamybių, negerovių. Garsina „striptizus“ (vadindami tai erotine programa), iš Jamikos rašo ne apie krašto išpuodžius, bet žemiausio laipsnio „meilės“ nuotykius, kurių čia nedrįstama pacituoti. Niekina visus seimūnus, „meta akmeniu“ į miesto pareigūnus ir t.t. Duoda vaizdą, lyg visi yra nedorėliai, apgavikai, žmonių prieštai. Taip ir ataidi mokyklos suole girdėta grėsmė: „Homomoni lupus est!“ (žmogus žmogui yra vilkas). Tarp eilučių bandai surasti ką nors kilnesnio: skatinančio, keliančio, kultūrinio, įkvėpiančio. Vel tui Dorovinės, patriotinės, religinės, visuomeninės temos ten yra nežinomos. Net žodžių „tauta, tautinė“ išsižadėjo.

Ir atėjo „garsas nuo pat Vilniaus“ — sukilo 32 intelektualai (jų tarpe jau mūsų pažįstami — V. Bložė, E. Nekrošius ir kt.), protestuodami: „Gana

— tai gana!“ Savo atviru laišku LR prezidentui, jie beldėsi į žiniasklaidos viršūnių surambėjusią sąžinę. Juk tokią dabartinę Lietuvos spaudą skaitant, lyg ir gėda būdavo pripažinti, atsimenant išminčių protavimą: „Pasakyk, ką skaitai, aš pasakysiu, koks esi žmogus!“ Tie drąsus intelektualai netroško uždėti apynasrio — cenzūros, tik ragino pasikelti iš sąvartyno („ne gėda įkristi į balą, bet didelė gėda ir nedovanotina purve pasilikti sėdėti“). Jie siūlė visą savo medžiagą perleisti per tankų koštuvą, atskiriant grūdus nuo pelų, kurių nė varnos nelsa.

Argi LR žiniasklaida tiek apakusi bei apkurtusi, jog visiškai nesuvokia, kad savo „literatūra“ gadina ne tik nuosavus vaikus, bet ir visos Lietuvos atžalyną, mūsų didžiąją viltį — tautos ateitį? Šitokių jų „dvasinių penų“ maitinama, užaugs tik pikta, kerštinga, žiauri, nedora „kartai! Ar LR žiniasklaida niekad negirdėjo pasakėčios, esą, vieną palykūsi bernioką norėjo pataisyti ir patalpino jį su 80 gerų berniukų. Ir ką gi? Atsirado 81 blogas berniukas. Anglų filosofo John Locke mestą frazę, jog kudiškis yra „tabula rasa“ (švari lenta — gali joje rašyti ir gera, ir bloga), pasigavo Jean — Jacques Rousseau, ja įtikėjo ir toliau placiai skelbė. O ką lietuviškoji žiniasklaida rašo toje taip svarbioje Lietuvos vaikų tuščioje lentoje? Šiaubas! Kokia kraupi tų vaikų ateitis!

Nejaugį žiniasklaidos nesuportė tas nuoširdus laiškas ir nepažadino susimąstyti, kokią atsakomybę ji neša? Jau pats aukščiausias laikas atsikratyti sovietiško raugo, siekti vakarietiškos kultūros ir ją įgyvendinti. LR žiniasklaida privaltų prisiminti didžiulius Lietuvos švietėjus: Valančių, Kudirką, Vydūną, Mariją Pečiukaitę bei kt. ir, lyg estafetėje, perimti jų credo Kelkite! Kelkite! Kelkite!

Tie šaunūs 32 intelektualai, kaip gėrio, grožio, tiesos, krikščioniškų vertybių šaukliai, dabar turėtų likti švityriais, rodančiais kelią į šviesę, saugesnę, doresnę, draugiškesnę, vienas — kitą atjauniančią ir padedančią Lietuvai ateitį!

Stasė E. Semėnienė
Baraboo, WI

Dvi simpatingos lietuvaitės; „Saulėtekio“ mokyklos Klaipėdoje moksleivės. **Pranės Šlutienės** nuotrauka.

Atkelta iš 3 psl.

Tuo laiku vel buvo tremiami žmonės Sibiran, o ji jau paguldoma Kauno Raudonojo Kryžiaus ligoninė. Kai atnešė jai išleistą knygą į ligoninę jau ne „Prie didelio kelio“, o pakeistu vardu „Lakštingala negali nečiuibėti“, atstūmė ją nuo savęs. „Ką jė padarė, ką padarė...“, — šnibždėjo pabalusiomis lūpomis. Nežinoma ranka pakeitė ir vardą, eilėraščių datas, pačius eilėraščius ir jų eilutes.

Kasdien ją lankė vyras ir Jadvyga Laurinavičiūtė. Paskutinėmis savo gyvenimo dienomis ji gailėjosi, atsiprašydama visos tautos, maldavo Laurinavičiūtę: „Liudyk, Jadzyte, liudyk...“ Mirė Salomėja Nėris Maskvoje 1945 m. liepos 7 dieną.

Ar ji buvo išdavikė, išgama? Ar ji išdavė nors vieną žmogų, kankino, šaudė, grūdė į gyvulinius vagonus? O stribai, kurie visa tai darė, ir šiandien sėdi aprūpinti didelėmis pensijomis, gaudami galbūt ir medalius.

Salomėjos Nėries išpažintiniai žodžiai, užrašyti „Prie didelio kelio“, liudija, kiek ji iškentėjo: *Neišėjus, neėdė, negerė, — Vilke bėgo laukais kludama. Baimės genamą, sergantį žvėrį Šaukė miško žalia gluduma. Suteima samanų aksominė Amžinuojamą miegu užliūliuos...*

Kad mane — taip sutiktų tėvynė!

Kaip sunku, kaip savęs aš gailiuos. (1944)
„Nesuvokiame atgailos, — rašė prof. V. Daujotytė, — nesuvokiame didžiausios jos kancios, kuri ją sugrauzė ir be laiko paguldė žemėlės salton“. Nė vienas nėra užkirstas kelias grįžti. (...) Ir palaidūnas sūnus visada turi galimybę sugrįžti į savo namus, tikėtis atleidimo:

*...Manęs čia nepažįsta
Pro gedulingą šydą.
Bet kojos žengt nedrįsta —
Tiek daug, tiek daugel klydę.
Sakylų kalba — keista —
Jisai iš Galilėjos:
Tebūna jai atleista,
Nes daug jinau mylėjo.*

...Didelės asmenybės — didelės klaidos. Poetė teisė save rūsčiai ir skaudžiai. Non mirare, non indignare, sed intellegere, — (ne stebėtis, ne teisti, bet suprasti) — kalbėjo švento Augustino žodžiais vienas popiežius, atidarydamas Vatikano archyvus istorinėms studijoms, — rašo prof. V. Daujotytė knygoje „Salomėjos Nėries ruduo“.

Pabaiga

A STAR ALLIANCE MEMBER

How easy is it to get from Chicago to Vilnius?
As easy as SAS.

From Chicago we offer daily service to Vilnius with a hassle free connection through our Copenhagen Airport. And when returning, you can enjoy same day travel via Copenhagen back to Chicago.

Find out just how easy we can make your next trip to Vilnius. And remember, when you travel with SAS, you can earn mileage credit with United's Mileage Plus® or SAS EuroBonus™ frequent flyer program.

For information on special fares and schedules contact your Travel Agent or SAS at 800-221-2350. Or visit us at www.scandinavian.net

It's Scandinavian

SAS
Scandinavian Airlines

DRAUGAS, 2001 m. spalio 2 d., antradienis

5

A. † A.

Dailininkė

BRONĖ A. JAMEIKIENĖ- JASIUKEVIČIŪTĖ

1919-2001

Po sunkios ligos mirė 2001 m. rugsėjo 17 d. Gyveno Hono-lulu, HI. Anksčiau Čikagoje, IL. Gimė Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 52 metus.

Nuliūdę liko: seserėčia Sigutė Žemaitienė ir sūnėnas Raimundas Grigaliūnas.

Gedulingos šv. Mišios bus aukojamos trečiadienį, spalio 3 d., 10 v.r., Tėvų Jėzuitų koplyčioje (prie Jaunimo centro).

Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Laidoja Sigutė Žemaitienė.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

A. † A.

VIOLETA PULIKIENĖ- JUŽENAITĖ

Mirė 2001 m. rugsėjo 29 d., sulaukusi 60 metų.

Gyveno Oak Lawn, IL, anksčiau Čikagoje, Marquette Parko apylinkėse.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 12 metų.

Nuliūdę liko artimieji: Antanas Pulikas ir jų dukterys Julija ir Simona su šeimos bei kiti giminės ir draugai Amerikoje bei Lietuvoje.

Velionė bus pašarvota pirmadienį, spalio 1 d. nuo 3 v.p.p. iki 10 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL. Laidotuvės įvyks antradienį, spalio 2 d. Visi susitinka Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, kurioje 10:30 v.r. bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už a.a. Violetos sielą. Velionė bus palaidota Lietuvoje.

Nuoširdžiausiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba

A. † A.

ALBINA DUMBRYŠ

Mirė 2001 m. rugsėjo 28 d. Gyveno Brighton Parke, Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdę liko: dukterė Nijolė Dumbrys, dukterė Vida ir vyras Augustinas Tijūnelis, anūkai Asta Tijūnelis, R. Marius Tijūnelis M ir Elena su vyru Jeff Harris.

A.a. Albina buvo istorijos mokytoja ir mokytojoavo Lietuvoje ir Amerikoje.

Velionė priklausė Korporacijai „Giedra“, Lietuvos Dukterų draugijai, Brighton Parko Katalikių moterų organizacijai, buvo Putnamo seselių rėmėja.

Velionė buvo pašarvota sekmadienį, rugsėjo 30 d. nuo 2 v.p.p. iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave., Chicago, IL.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, spalio 1 d. Iš laidojimo namų velionė buvo atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią, kurioje 10 v.r. buvo aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė buvo palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę artimieji

Laidotuvių direkt. Gerald F. Daimid. Tel. 773-523-0440.

A. † A.

JULIUS A. KUZMINSKI

Mirė 2001 m. rugsėjo 29 d., 7:20 v.v., sulaukęs 85 metų. Gyveno Beverly Shores, IN. Gimė 1916 m. liepos 18 d., Chicago, IL.

Nuliūdę liko: sesuo Ann Stasukaitis, gyvenanti Beverly Shores, IN, dukterėčia Christine ir vyras Gintaras Karaitis, gyvenanti Union Pier, MI, sūnėnas Phillip ir žmona Judy Stasukaitis, gyvenantis St. Charles, IL, sūnėnas Charles Stasukaitis, gyvenantis Michigan City, IN, dukterėčios vaikai Ava Karaitis, Aras Karaitis, Vytenis Karaitis, gyvenantys Union Pier, MI.

Velionis buvo sūnus a.a. Jušaus Kuzminski ir a.a. Stellos Gimbut, dėdė a.a. Stephen Stasukaitis.

A.a. Julius buvo armijos ir II Pasaulio karo veteranas.

Velionis pašarvotas antradienį, spalio 2 d. nuo 3 v.p.p. iki 9 v.v. Ott/Haverstock laidojimo koplyčioje, 418 Washington St., Michigan City, IN ir trečiadienį, spalio 3 d. nuo 9:30 v.r. iki 10 v.r. St. Ann of the Dunes Church, 433 E. Golfwood Rd., Beverly Shores, IN. Šv. Mišias už velionio sielą spalio 3 d., 10 v.r. aukos kun. John Barasinski. Po Mišių velionis bus palaidotas St. Stanislaus kapinėse, Michigan City, IN.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidotuvių direkt. Ott Haverstock Funeral Chapel. Tel. 219-872-7291.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Per „Draugo“ gegužinę ant asfalto piešė Gintarė Daulytė.

Jono Kuprio nuotr.

Našlių, našliukų ir pavienių klubas užsidarys. Pasakutinis susirinkimas įvyks spalio 5 d. 1 val.p.p. Šaulių salėje, 2417 W. 43rd Str. Po susirinkimo bus vaisės.

Čikagos viešoji biblioteka ir 78 jos skyriai visą spalio mėnesį rengs įvairius nemokamus „Halloween“ šventės renginius. Daugiau žinių tel. 312-747-4300 arba internete www.chicagopubliclibrary.org

Apžiūrėti Čikagos kultūros centrą (Chicago Cultural Center (78 E. Washington), vedini patyrisios žinovo ir pasakotojo, galite trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais 1:15 val.p.p. Ekskursija prasideda salėje įėjus iš Randolph gatvės pusės. Daugiau informacijos tel. 312-744-6630, 312-346-3278.

Kiekvieną mėnesio pirmąjį šeštadienį (artimiausiu metu – spalio 6 d.) 4 val.p.p. nuosirdžiai kviečiame jaunos ir senas, mažus ir didelius i Tėvų jėzuitų koplyčia (2345 W. 56th Str., Chicago, IL 60636; tel. 773-737-8400), kur vyks šv. Mišios ir rožinis už vaikų, jaunimą ir šeimas, už Lietuvą, Ameriką, Kanadą ir visų pasaulyje išsisklaidžiusių lietuvių vienybę ir santarvę. Jūsų laukia tėvai jėzuitai.

Iš arti ir toli

Švč. Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų rėmėjų sąskrydis vyks spalio 28 d. Putname, Connecticut, seselių vienuolyne. Šio sąskrydžio šv. Mišias (11 val.r.) laikys ir pamokslą sakys vienuolyno kapelionas kunigas Tomas Karanaskas. Po pietų bus New England valstijos Putnamo seselių rėmėjų posėdis, savo įspūdžiais pasidalins ką tik iš Lietuvos grįžusi sesuo M. Bernadeta Matukaitė. Po to bus mirusiųjų prisiminimas – kapinių lankymas bei paminklų šventinimas ir Mišparai už mirusiuosius vienuolyno koplyčioje. Visi kviečiami! Norint dalyvauti, praneškite (ne vėliau kaip spalio 22 d.) tel. 860-928-7955.

Skelbimai

• Siuntiniai, pinigai i Lietuvą. Mažesnės, didesnės sumos siunčiamos jums palankiausiomis sąlygomis. **TRANSPAK** (įstaiga laikraščio „Draugas“ patalpose). Tel. 1-773-838-1050.

• 27 centai skambinant i Lietuvą, 5.5 cent JAV, 24 val. per para, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai i **TRANSPPOINT** atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. **TRANSPPOINT** – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Garsusis berniukų choras „Ažuoliukas“, vadovaujamas Vytauto Miškinio, atvyksta i JAV ir surengs koncertus: spalio 5 d. – Vašingtone, spalio 6 d. – New Yorke, spalio 12 d. – Clevelande, spalio 14 d. Čikagoje. Po to choristai vyks i Salt Lake City ir Kanadą. Bilietus i koncertą Čikagoje, vyksiantį spalio 14 d. 3 val.p. p. Maria mokyklos auditorijoje, galite įsigyti iš anksto „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Str.; tel. 773-476-2655.

Gera atmintis, bloga užmiršk. „Vaiko vartų i mokslą“ būrelis padeda centrui suorganizuoti „Charakterio ugdymo programą“. Netrukus bus pradėta vaikams pritaikyta alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencijos programa. Ateikite visi – jauni ir seni i būrelio rengiamus lėšų telkimo „Laumių pietus“ spalio 28 d., 12 val. p.p. Pasaulio lietuvių centre. Skambinkite Nijolei Grigaliūnienei tel. 708-974-1262 ir užsakykite bilietus i pietus.

„ATEITIES“ AKADEMINIS SAVAITGALIS

21-asis „Ateities“ akademinis savaitgalis Ateitininkų namuose, Lemonte, vyks šeštadienį, spalio 27 ir sekmadienį, spalio 28 d. Visi ateitininkai ir Čikagos bei apylinkių lietuviškoji visuomenė kviečiama dalyvauti. Bendra savaitgalio tema – „Tikejimas“. Bus progą išlaikyti pranešimus, dalyvauti pašnekesiuose apie tikėjimą ir religinių žinių perdavimą vaikams, apie jaunimo tikėjimo padėtį Lietuvoje praityje ir dabar. Prisiminsime žymų šveicarą a.a. prof. Juozą Eretą, daug pasidarbavusį Lietuvos labui. Lauksime visų atsilankymo.

Rengėjai

SPORTO KLUBO „AIDAS“ PRANEŠIMAI

Š.m. spalio 6 d. klubas ruošia išvyką i St. Louis miestą, i ten vyksiančias rankos lenkimo varžybas. Norint dalyvauti vyrus ir moteris prašome skambinti Sauliui tel. 773-581-6771. Neradus namie, prašoma palikti žinutę.

Š.m. spalio 20 d., šeštadienį, Čikagos lietuvių jaunimo centro maž. salėje vyks sporto šventė. Bus vykdomos stalo teniso, šachmatų, rankos lenkimo, virvės traukimo varžybos. Vyks ir linksmos estafetės. Veiks baras, gros muzika. Informacijai fel. 773-581-6771.

Prelatas Jonas Kučingis, gyvenantis Los Angeles, CA, Draugo fondo pirmojo laipsnio garbės narys, rudens vajui atsiuntė 500 dol. prie ankstesnių 5,100 dol. įnašų. Didžiajam Draugo fondo rėmėjui reiškiamė nuosirdžiai padėką.

Lietuviškos rožinio palmalos Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje vyks spalio mėnesį nuo pirmadienio iki penktadienio tuoj po 8 val.r. šv. Mišių.

Dr. V. Dubinskas, gyvenantis Chicago, IL, Draugo fondo pirmojo laipsnio narys, 500 dol. parėmė rudens vajų prie ankstesnių 9,259 dolerių įnašų Draugo fonde. Už ilgametę, nuolatinę paramą Draugo fondui labai dėkojame.

Joe Kulys tapo savaitraščio „Southwest News-Herald“ naujojo nuomonių skyriaus vadovu, kuriame rašo apie įvairius Čikagos pietvakarių apylinkės reikalus, karštus paminėdamas ir lietuvių bendruomenės problemas. Savaitraščio leidėjas Robert W. Gusanders tikisi, jog skaitytojams patiks šis žvilgsnis i pietvakarių Čikagos gyvenimą.

„Southwest News-Herald“ išleidžia dvi laidas – miestui (platinamas tarp Western ir Harlem, 49 ir 87 gatvių) bei priemiesiams (Oak Lawn, Burbank, Bridgeview, Hickory Hills, Justice ir Willow Springs). Laikraštis pasirodo ketvirtadieniais. Jį galima gauti Lithuanian Plaza Bakery and Deli, 2616 W. Lithuanian Plaza Court (69th Street). Nuomonių skyrelį ne tik atirasite internete www.southwestnews.com, bet ir galėsite pateikti savo nuomonę bei siūlymus.

Mokslu reikalų posėdžiai. Dr. Stasys Bačkaitis, JAV LB Krašto valdybos vicepirm. mokslo reikalams organizuoja dvejų dienų posėdžius spalio 9 ir 10 dienomis Pasaulio lietuvių centre. Posėdžiuose dalyvaus atstovai iš Lietuvos: Švietimo ir mokslo ministras dr. Algirdas Monkevičius, Lietuvos Mokslo tarybos pirmininkas prof. Kęstutis Makariūnas, Lietuvos Mokslininkų sąjungos prezidentas prof. Vyntas Gontis, Lietuvos Mokslo akademijos viceprezidentas prof. Algirdas Gaižutis, Klaipėdos universiteto rektorius prof. Stasys Vaitiekūnas ir Kauno Technologijos universiteto prorektorius prof. Vytautas Ostasevičius. Kartu su Lietuvos atstovais posėdžiaus patariamoji taryba, kurią sudarė JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas mokslo reikalams.

Poetas, fotomenininkas Romualdas Kisieličius iš Somerville, NJ, mirė rugsėjo 29 d., sulaukęs 70 metų. Nuliūdę liko žmona Gražina ir kiti artimieji.

Dėl susidėjusių aplinkybių poezijos popietė, kuri buvo numatyta spalio 3 d. „Seklyčioje“, yra nukeliama i tolimesnę datą. Vietoj numatytos programos bus rodoma vaizduojamieji. Kaip ir visuomet „Seklyčioje“, bus bendri pietūs. Pradžią – 2 val.p.p. Dalyvaukite!

Ateitininkų šalpos metinis pokylis įvyks 2001 m. spalio 27 d., šeštadienį, Ateitininkų namuose, 12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439. Pradžią – 6 val.v. (pabendravinimas), 7 val.v. – vakarienė. Skambinti dr. Aldonai Juozavičienei tel. 708-499-2447.

Vydūno fonde gautos dvi knygos siunčios i Lietuvos, prie kurių išleidimo prisidėjo Vydūno fondas. Tai stambi 367 puslapių Korpi VYTIS ir ASD garbės nario, pirmojo Vilniaus universiteto valdytojo prof. Igno Končiaus atsiminimai „Mano eitis kelias“. Pati knyga patraukliai skaitoma, iliustracijomis praturtinta. Ypač žemiai turėtų susidomėti jų kraštiečio rašytiniu palikimu.

Antroji 640 puslapių knyga yra taip pat Korpi VYTIS garbės nario Vydūno „Septyni šimtmečiai vokiečių ir lietuvių santykių“. Tai vertimas iš vokiečių kalba 1932 metais Tilzeje išleistas ir 1982 m. Vydūno fondo pakartotos laidos vertimas i lietuvių kalbą.

Jzangoje prof. Vacys Bagdonavičius smulkiai aptaria šios knygos vertę ir Berlyno Humboldt universiteto prof. Victor Falkenhahn rašo apie šios knygos, kaip vokiečio prisiminimus ir mintis. Jis rašo: „Autoriaus manymu, plačiausiems lietuvių tautos sluoksniams, jų pačių savimonei ir kartu tvirtam jų savos humanistinės dvasinės kultūros pamatui turėtų didelę reikšmę, jeigu vokiškai parašytas Vydūno veikalas 'Septyni šimtmečiai vokiečių ir lietuvių santykių' jiems pasidarytų prieinamas išleidus jo vertimą i lietuvių kalbą. Autoriaus nuomone, dauguma lietuvių pamatytų, kad šis veikalas yra ne tik brangus jų pačių kultūros turtas, o kad jis priklauso ir prie vertingiausių pasaulinės kultūros lobio, taigi prie gražiausių žmonijos kultūros žiedų. Dabar knyga yra mums suprantama. Tad imkime ją i skaitykime.“

Abi knygas galima įsigyti Vydūno fonde, 14911 127 St., Lemont, IL 60439.

„Draugo“ pokylio dalyviai labai šiltai priėmė svečių – Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Joną Algirdą Kronkaitį. Daliai Badarienei nuotr.

Poetas, fotomenininkas Romualdas Kisieličius iš Somerville, NJ, mirė rugsėjo 29 d., sulaukęs 70 metų. Nuliūdę liko žmona Gražina ir kiti artimieji.

Dėl susidėjusių aplinkybių poezijos popietė, kuri buvo numatyta spalio 3 d. „Seklyčioje“, yra nukeliama i tolimesnę datą. Vietoj numatytos programos bus rodoma vaizduojamieji. Kaip ir visuomet „Seklyčioje“, bus bendri pietūs. Pradžią – 2 val.p.p. Dalyvaukite!

Ateitininkų šalpos metinis pokylis įvyks 2001 m. spalio 27 d., šeštadienį, Ateitininkų namuose, 12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439. Pradžią – 6 val.v. (pabendravinimas), 7 val.v. – vakarienė. Skambinti dr. Aldonai Juozavičienei tel. 708-499-2447.

Vydūno fonde gautos dvi knygos siunčios i Lietuvos, prie kurių išleidimo prisidėjo Vydūno fondas. Tai stambi 367 puslapių Korpi VYTIS ir ASD garbės nario, pirmojo Vilniaus universiteto valdytojo prof. Igno Končiaus atsiminimai „Mano eitis kelias“. Pati knyga patraukliai skaitoma, iliustracijomis praturtinta. Ypač žemiai turėtų susidomėti jų kraštiečio rašytiniu palikimu.

Antroji 640 puslapių knyga yra taip pat Korpi VYTIS garbės nario Vydūno „Septyni šimtmečiai vokiečių ir lietuvių santykių“. Tai vertimas iš vokiečių kalba 1932 metais Tilzeje išleistas ir 1982 m. Vydūno fondo pakartotos laidos vertimas i lietuvių kalbą.

Jzangoje prof. Vacys Bagdonavičius smulkiai aptaria šios knygos vertę ir Berlyno Humboldt universiteto prof. Victor Falkenhahn rašo apie šios knygos, kaip vokiečio prisiminimus ir mintis. Jis rašo: „Autoriaus manymu, plačiausiems lietuvių tautos sluoksniams, jų pačių savimonei ir kartu tvirtam jų savos humanistinės dvasinės kultūros pamatui turėtų didelę reikšmę, jeigu vokiškai parašytas Vydūno veikalas 'Septyni šimtmečiai vokiečių ir lietuvių santykių' jiems pasidarytų prieinamas išleidus jo vertimą i lietuvių kalbą. Autoriaus nuomone, dauguma lietuvių pamatytų, kad šis veikalas yra ne tik brangus jų pačių kultūros turtas, o kad jis priklauso ir prie vertingiausių pasaulinės kultūros lobio, taigi prie gražiausių žmonijos kultūros žiedų. Dabar knyga yra mums suprantama. Tad imkime ją i skaitykime.“

Abi knygas galima įsigyti Vydūno fonde, 14911 127 St., Lemont, IL 60439.

„Draugo“ pokylio dalyviai labai šiltai priėmė svečių – Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Joną Algirdą Kronkaitį. Daliai Badarienei nuotr.

„Draugo“ pokylio dalyviai labai šiltai priėmė svečių – Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Joną Algirdą Kronkaitį. Daliai Badarienei nuotr.

„Draugo“ pokylio dalyviai labai šiltai priėmė svečių – Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Joną Algirdą Kronkaitį. Daliai Badarienei nuotr.

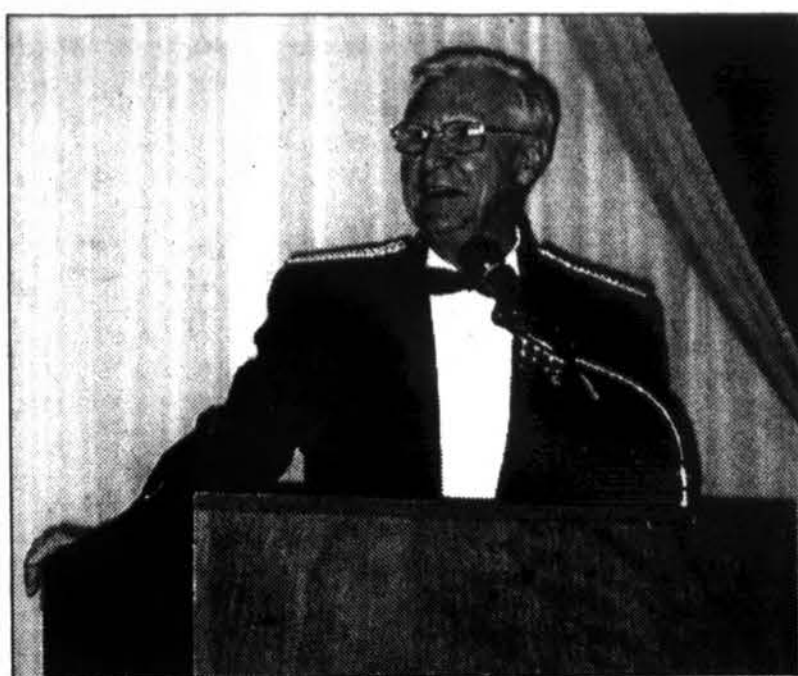
„Draugo“ pokylio dalyviai labai šiltai priėmė svečių – Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Joną Algirdą Kronkaitį. Daliai Badarienei nuotr.

„Draugo“ pokylio dalyviai labai šiltai priėmė svečių – Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Joną Algirdą Kronkaitį. Daliai Badarienei nuotr.

„Draugo“ pokylio dalyviai labai šiltai priėmė svečių – Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Joną Algirdą Kronkaitį. Daliai Badarienei nuotr.

„Draugo“ pokylio dalyviai labai šiltai priėmė svečių – Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Joną Algirdą Kronkaitį. Daliai Badarienei nuotr.

„Draugo“ pokylio dalyviai labai šiltai priėmė svečių – Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Joną Algirdą Kronkaitį. Daliai Badarienei nuotr.

„Draugo“ pokylio dalyviai labai šiltai priėmė svečių – Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Joną Algirdą Kronkaitį. Daliai Badarienei nuotr.

ŽVILGSNIS I „DRAUGĄ“ IŠ MARTINIQUE POKYLIŲ SALĖS

Rugsėjo 30 dieną Martinique restorane vyko metinis „Draugo“ pokylis, ar, kaip išsireiškė stalo kaimynė kolegė Aldona Šmulkšienė – metiniai Čikagos lietuvių atlydai. Iš tiesų Martinique pokylių salė buvo nepaprastai šventiška. Programa vyko labai sklandžiai, kaip ir visi Marijos Remienės, „Draugo“ valdybos ir JAV LB Kultūros tarybos pirmininkės, organizuojami renginiai.

Programą puikiai vedė „Draugo“ bendradarbis, „Margučio II“ radijuje prie mikrofono igudusi dirbti Dalia Sokienė. Pirmiausia ji pakvietė ant pakylės Mariją Remienę, kuri „Draugo“ leidėjų, redakcijos ir administracijos vardu pasveikino taip gausiai susirinkusius „Draugo“ skaitytojus ir rėmėjus. „Spauda yra visos tautos mokykla. Mokykla auklėja tik jaunimą, o spauda – visą tautą. Per spaudos žodį tauta reiškia save. Taip pat galima pasakyti ir apie išsivysiusią spaudą: juk per „Draugą“, kitą lietuvišką spaudą mes esame tautiniai gyvi“, kalbėjo Marija Remienė.

Baigdama įžanginį žodį, ji pakvietė visus atsistojimu ir giesmės žodžiais „God bless America“, pagerbti rugsėjo 11 dieną žuvusiųjų Niujorke, Vašingtone ir Pensilvanijoje.

Dalia Sokienė įžangoje taip pat dėmesį atkreipė i spaudos žodį, i „Draugo“ ištakas ir šią dieną: „Gimtoji kalba nutiesia tiltą tarp dabarties ir praities ir sujungia šios dienos tautą su tos pačios tautos praities kilniais žmonėmis, kurie savo protus ir širdis skyrė per „Draugą“ kalbėti lietuvių visuomenei.“

Kaip lietuvių katalikų laikraštis „Draugas“ buvo pradėtas leisti 1909 metais. Jo

„Draugo“ pokylio dalyviai labai šiltai priėmė svečių – Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Joną Algirdą Kronkaitį. Daliai Badarienei nuotr.

„Draugo“ pokylio dalyviai labai šiltai priėmė svečių – Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Joną Algirdą Kronkaitį. Daliai Badarienei nuotr.

„Draugo“ pokylio dalyviai labai šiltai priėmė svečių – Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Joną Algirdą Kronkaitį. Daliai Badarienei nuotr.

„Draugo“ pokylio dalyviai labai šiltai priėmė svečių – Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Joną Algirdą Kronkaitį. Daliai Badarienei nuotr.

„Draugo“ pokylio dalyviai labai šiltai priėmė svečių – Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Joną Algirdą Kronkaitį. Daliai Badarienei nuotr.

„Draugo“ pokylio dalyviai labai šiltai priėmė svečių – Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Joną Algirdą Kronkaitį. Daliai Badarienei nuotr.

buvo žmogus. Ir tai galbūt buvo nelabai priimtina tiems i Rytų, kurie laikė, kad visuomenė yra svarbesnė už žmogų, tiems, kurie laikė, kad ginklai yra svarbesni už žmogų. Mūsų prioritetas buvo kareivis, žmonės, ir mes pasiryžome sukurti jiems sąlygas, išmoksinti, aprūpinti juos taip, kad ne vienas kareivis neprarastų savo gyvybės dėl to, kad mes jo neapmokėm ir neaprupinom. Buvo nemažai kritikos, mane ypač kritikavo, kodėl mes savo resursus panaudojame ne ginklams, o statom 5 žvaigždučių viešbutius nemokšoms. Taip vienas kitas profesorius pavadino mūsų jaunuolius i provincijos. Tie vargšai jaunuoliai iš tiesų neturėjo daug mokslo, jie buvo ekonomiškai labai nuskrusę, bet kai jie atėjo i mūsų kariuomenę, tarnavo ir dirbo sąžiningai. Šiandien mes jau turime net 37,000 tokių jaunuolių rezervę, kurie šiaandien gali būti apginkluoti ir prireikus stoti ginti mūsų kraštą. O ginklų mes turime net 100,000 karių ir jų mums nereikėjo pirkti. Mūsų draugai Vakaruose padėjo“, – kalbėjo aukštasis svečias iš Lietuvos.

Kariuomenės vadą gen. mjr. J. A. Kronkaitis kalbą spausdinsime atskirai.

Šiaip jau nemėgstanti ilgų kalbų pokylių metu Čikagos lietuvių visuomenė Lietuvos kariuomenės vadą kalbą išklauzė su didžiuliu dėmesiu ir nuo scenos palydėjo ji ne tik plojimais, bet ir atsistojimu.

Lietuvos kariuomenės vadą pasveikino išsivysiusių šaulių vadas Mykolas Abarijus.

Sveikinimo žodį susirinkusiems tarė Draugo fondo direktorius Bronius Juodelis, priminęs, kad vyksta rudeniinis lėšų telkimo vajus ir paraginęs i Draugos fondą stoti naujus narius. „Per Draugo fondą mes išlaikysime „Draugo“ dienraštį dar daug metų“, – kalbėjo B. Juodelis.

Trumpą meninę programą atliko Meno mokyklėlės (vadovė Ligija Tautkuviene) auklėtiniai, „Svajos“ šokių kolektyvas, pedagogė ir dainininkė Loretta Umbrasienė su savo auklėtine Dagna Banyte.

Iš Martinique pokylių salės žiūrint, „Draugo“ dienraštis atrodo labai tvirtai ant savo kojų stovintis, gyvas organizmas: salėje sėdėjo beveik puspenktas šimto jo rėmėjų. Tvirtai atrodė ir trys pagrindiniai laikraščio tryš stulpai – vyriausioji redaktorė Danutė Bindokienė, atsivavusiai jau 10 metų vedanti numerį po numerio, „Draugo“ valdybos pirmininkė Marija Remienė, išlaikanti laikraščio ryšį su rėmėjais tokiais štai renginiais, kaip šis Martinique pokylių salėje, ir Bronius Juodelis, Draugo fondo pirmininkas, kurio dėka Draugas igijo materialinį pagrindą. Kaip ateities garanto reiktų dar ir ketvirtas stulpas – žmogaus, žmonių grupės ar judėjimo, kuris „Draugą“ suvestų su naująja išsivysiusia banga – su potencialiais skaitytojais ir prarastų jo gyvenimą dar ir ateinančioje lietuvių išsivysiusioje.

Audronė V. Škiudaitė

„Draugas“ sveikina mūsų sekmadieninio pokylio priėmėtojus ir ruošiasi išsiųsti jiems laimėjimų čekius! 500 dol. išlošė Kazys Baronas iš Ormond Beach, FL, 300 dol. atiteko seselė Janina iš Šventos šeimos vilos, Lemont, IL, 250 dol. laimėjo Alina Ralys iš Los Angeles, CA, 200 dol. – Jody Dziugas iš Elmhurst, IL, 150 dol. – Roma Mastis, gyvenanti Pinellas Park, FL, 100 dol. gavo Zigmas Seferlis iš Lake Geneva, WI.

„Draugas“ sveikina mūsų sekmadieninio pokylio priėmėtojus ir ruošiasi išsiųsti jiems laimėjimų čekius! 500 dol. išlošė Kazys Baronas iš Ormond Beach, FL, 300 dol. atiteko seselė Janina iš Šventos šeimos vilos, Lemont, IL, 250 dol. laimėjo Alina Ralys iš Los Angeles, CA, 200 dol. – Jody Dziugas iš Elmhurst, IL, 150 dol. – Roma Mastis, gyvenanti Pinellas Park, FL, 100 dol. gavo Zigmas Seferlis iš Lake Geneva, WI.